

Cik daudz jauniešu dzīvo Liepājas pilsētā? Kā jauniešu skaits mainījies pēdējo gadu laikā? Kur jaunieši pavada savu laiku ikdienā? Kas jauniešus apmierina un kas neapmierina Liepājas pilsētā? Kādas iespējas ir pieejamas jauniešiem un kādas tiek vērtētas kā nepieejamas? Cik daudz jauniešu plāno pārcelties tuvākajos gados prom no Liepājas pilsētas? Cik aktīvi ir Liepājas pilsētas jaunieši kultūras, sabiedriskās un pilsoniskās aktivitātēs? Šie un citi jautājumi analizēti šajā pētījuma rezultātu apkopojumā.

Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte 2019

Pētījuma ziņojums

Liepāja

Saturs

IEVADS	2
KOPSAVILKUMS	3
Jauniešu statistisks raksturojums	3
Jauniešu ikdienas mobilitāte	3
Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku	3
Jauniešu viedoklis par Liepājas pilsētā risināmajiem jautājumiem jauniešu jomā	4
Sabiedriskā un sociālā aktivitāte	4
Brīvais laiks	5
Izglītība un profesija/ nodarbošanās	5
Apmierinātība ar pašreizējo dzīvi kopumā	6
Informācijas ieguves avoti	6
Plāni mainīt dzīvesvietu	6
LIEPĀJAS PILSĒTAS JAUNIEŠU STATISTISKS RAKSTUROJUMS	7
LIEPĀJAS PILSĒTAS JAUNIEŠU VIEDOKĻI UN VĒRTĒJUMI	10
Jauniešu ikdienas mobilitāte	10
Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku	10
Jauniešu viedoklis par Liepājas pilsētā risināmajiem jautājumiem jauniešu jomā	15
Sabiedriskā un sociālā aktivitāte	16
Brīvais laiks	23
Izglītība un profesija/ nodarbošanās	26
Apmierinātība ar pašreizējo dzīvi kopumā	32
Informācijas ieguves avoti	35
Plāni mainīt dzīvesvietu	35
IETEIKUMI DARBA AR JAUNATNI PILNVEIDOŠANAI PAŠVALDĪBĀ	39
Jauniešu mērķgrupas vajadzību un viedokļu apzināšana	39
Stratēģiskā plānošana	39
Finansējums	39
Institucionālā sistēma	40
Infrastruktūra un pilsētvide	40
Personāls	41
Progresā un rezultātu novērtēšana	41
PIELIKUMS	42
Jauniešu aptaujas izlases sociāli demogrāfiskais profils	42

IEVADS

Lai iegūtu Liepājas pilsētas jauniešu (to, kuri pilsētā dzīvo vai mācās un strādā) statistisku un socioloģisku raksturojumu, laika periodā no 2019. gada marta līdz septembrim tika īstenots pētījums. Tā ietvaros tika īstenotas divas aktivitātes:

- (1) **Apkopoti statistikas dati par jauniešu skaita dinamiku Liepājas pilsētā.** Izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes datus, sniegts pārskats par Liepājas pilsētā dzīvojošo jauniešu skaita izmaiņām kopš 2000. gada, tai skaitā vecuma grupu dalījumā. Papildus tika iekļauti arī dati par dzimstību, kas netieši ļauj prognozēt jauniešu skaita izmaiņas vidējā un ilgtermiņā. Tāpat papildus tika iekļauti arī dati par Liepājas pilsētas pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesliem.
- (2) **Kvantitatīva Liepājas pilsētā dzīvojošo (vai/un izglītību iegūstošo, kā arī strādājošo) jauniešu aptauja.** Aptaujas anketu izstrādāja un aptaujas lauka darbu (anketu ieguvi laika periodā no marta līdz jūnijam) koordinēja Liepājas Jauniešu māja, savukārt iegūtos datus analizēja un pētījuma ziņojumu sagatavoja sociologs, jaunatnes pētnieks Gints Klāsons. Aptaujā tika sasniegta **475 respondentu izlase** (jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem), izmantojot pašaizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē, kā arī papildus izplatīta arī drukātā veidā). Daļa no aptaujā iekļautajiem jautājumiem tika adaptēti no jaunatnes politikas monitoringa, kuru regulāri īsteno Izglītības un zinātnes ministrija (jaunākais monitoringa ziņojums pieejams par 2015. gadu¹). No monitoringa aizgūtajos jautājumos bija iespējams Liepājas pilsētas jauniešu viedokļus un vērtējumus salīdzināt ar visu Latvijas jauniešu viedokļiem, tādējādi identificējot Liepājas pilsētai specifiskās atšķirības. Vēl daļa jautājumu tika adaptēti no Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekta "Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs" (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657) ietvaros īstenotās Latvijas jauniešu aptaujas², un arī šajos jautājumos ziņojumā iekļauti Liepājas pilsētas jauniešu datu salīdzinājumi ar kopējo Latvijas situāciju. Ziņojuma pielikumā pievienots aptaujā sasniegtās jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma un citiem parametriem.

Šajā ziņojumā apkopoti augstāk minēto aktivitāšu rezultāti, sniedzot statistisku Liepājas pilsētas jauniešu raksturojumu, kā arī pārskatu par jauniešu viedokļiem un vērtējumiem.

Pētījumu izstrādāja:

Andris Kāposts Liepājas Jauniešu mājas projektu vadītājs (andris.kaposts@liepaja.edu.lv, +371 20597141)
Gints Klāsons Sociologs, pētnieks (gints.klasons@gmail.com; +371 22830200)

¹ Pilns monitoringa ziņojums pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/statistika/petijumi/jaunatne/IZM_Jaunatnes-politikas-monitorings_2015_Laboratory.pdf

² Pilns minētā projekta ziņojums pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

KOPSAVILKUMS

Jauniešu statistisks raksturojums

- Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2019. gada sākumā Liepājā dzīvo 9 317 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.
- Pēdējo 20 gadu laikā jauniešu skaits samazinājies par 43%.
- Būtiskākais jauniešu skaita samazinājums noticis pēdējo 10 gadu laikā (-36%), it īpaši 2009.-2011. gados, kad katru gadu jauniešu skaits samazinājies par aptuveni 1 tūkstoši.
- Tā kā jauniešu skaits samazinās straujāk, nekā iedzīvotāju skaits kopumā, tad pēdējo 20 gadu laikā būtiski krities arī jauniešu īpatsvars sabiedrībā – ja 2000. gadā 13-25 gadīgie jaunieši sastādīja kopumā 18,3% Liepājas iedzīvotāju, tad 2019. gadā vairs tikai 13,5%.
- Pēdējo 10 gadu laika periodā visvairāk samazinājies jauniešu skaits pēc pilngadības sasniegšanas (-44%), kamēr nepilngadīgo jauniešu vecumā no 13 līdz 17 gadiem skaits samazinājies par 19%.
- Nepilngadīgo jauniešu skaita mazāks samazinājums saistīts ar faktu, ka pēdējo 5-7 gadu laika periodā novērojams 13-17 gadīgo skaita pakāpenisks pieaugums, kā arī neliels dzimstības pieaugums.
- Dzimstība Liepājā laika periodos no 2002. līdz 2008. un no 2013. līdz 2016. gadam bijusi pieaugoša.
- Dati par Liepājas pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesliem laika periodā no 2011. līdz 2019. gadam liecina, ka kopumā 73% iedzīvotāju, kuri dzīvoja Liepājā 2011. gadā, šeit dzīvo arī šobrīd, kamēr 16% ir pārcēlušies uz citu vietu Latvijā (6%) vai ārvalstīs (10%), bet 11% miruši.
- 9% no šodienas Liepājas iedzīvotājiem veido pēdējo 10 gadu laikā dzimušie, bet 10% iebraukušie no citurienes Latvijā (8%) vai ārvalstīm (2%).
- Kopumā dati liecina, ka Liepājas iedzīvotāju skaits būtiski samazinās kā migrācijas, tā dabiskā pieauguma negatīvo rādītāju dēļ (pārceļas prom no Liepājas vairāk nekā uz Liepāju (īpaši uz ārvalstīm), mirušo vairāk nekā dzimušo).

Jauniešu ikdienas mobilitāte

- Jauniešu ikdienas aktivitātes visbiežāk notiek Vecliepājā, Jaunliepājā un Laumas rajonā. Vecliepājā jaunieši gan pavada savu brīvo laiku (51% Liepājas jauniešu), gan apmeklē kultūras un izklaides pasākumus (51%), gan mācās/studē (33%), kā arī apmeklē ārstus-speciālistus (33%). Aptuveni 1/3 Liepājas jauniešu šīs aktivitātes veic Jaunliepājā, savukārt 1/5 – Laumas rajonā.
- Ārpus Liepājas dažādu aktivitāšu dēļ dodas salīdzinoši neliela daļa jauniešu – 27% ārpus Liepājas pavada savu brīvo laiku, 18% apmeklē ārstus-speciālistus, 15% nodarbojas ar sportu, bet 14% strādā un 8% mācās/studē.

Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku

- Lūgti novērtēt, cik lielā mērā jaunieši ir apmierināti ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku, kopumā 81% pauž pozitīvus novērtējumus, bet 19% kritiskus. 10 punktu skalā vidējais vērtējums sastāda 7,1 punktu.
- Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka apmierinātāki ar Liepāju kā dzīvesvietu ir Vecliepājā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, studējošie, tie, kuri Liepājā dzīvo vairāk nekā 5 gadus un tie, kuri šeit dzīvo mazāk nekā gadu.
- Savukārt kritiskākus vērtējumus snieguši Dienvidrietumu rajonā dzīvojošie, krievu tautības jaunieši, vidējo profesionālo izglītību iegūstošie, tie, kuri Liepājā dzīvo ar pārtraukumiem, kā arī tie, kuri plāno tuvāko gadu laikā pārcelties dzīvot uz citurieni.
- Vaicāti, kādēļ jaunieši nav apmierināti ar dzīvi Liepājā, 40% novērtē, ka šeit nav ko darīt brīvajā laikā, nav atpūtas un izklaides iespēju, savukārt 17% norāda uz nodarbinātības iespēju trūkumu. Tāpat aptuveni katrs desmitais jaunietis kā iemeslus kritiskiem vērtējumiem par Liepāju norāda: nesakopta vide (9%), mācību, studiju iespēju trūkums (8%), iepirkšanās iespēju trūkums (7%).
- Nepilngadīgajiem jauniešiem būtiskākie kritisko vērtējumu iemesli ir tieši brīvā laika aktivitāšu trūkums, kamēr pilngadīgajiem – nodarbinātības iespēju trūkums, nepietiekami ienākumi.

- Tāpat novērojams, ka krievu tautības jaunieši izteikti biežāk nekā latviešu norāda uz brīvā laika aktivitāšu trūkumu, nodarbinātības iespēju trūkumu, kā arī nepietiekamiem ienākumiem.
- Tie, kuri plāno pārcelties dzīvot uz citurieni Latvijā ārpus Liepājas, izteikti biežāk norādījuši, ka Liepājā nav pietiekama brīvā laika aktivitāšu piedāvājuma, nav nodarbinātības iespēju, iespēju mācīties un studēt, kā arī iepirkšanās iespēju.
- Savukārt tie, kuri plāno pārcelties uz ārvalstīm, izteikti biežāk norādījuši uz tādiem trūkumiem kā: nodarbinātības iespējas, brīvā laika pavadīšana, iepirkšanās iespējas, kā arī nepatīkami cilvēki.
- Savukārt pozitīvie Liepājas vērtējumi visbiežāk tiek pamatoti ar tādiem iemesliem kā: skaista daba (36%), sakārtota vide (20%), daudz atpūtas vietu (15%), dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku (12%), maza pašvaldība (12%), sportošanas iespējas (11%).
- Jāuzsver – lai gan daļa jauniešu novērtē, ka pilsētā ir daudz atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespēju, lielāka ir to jauniešu daļa, kas sniedz pretējus novērtējumus (12% uzskata, ka ir dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku, bet 40% novērtē, ka tās ir nepietiekamas). Tāpat novērojams, ka nodarbinātības iespējas neviens jaunietis nav norādījis kā Liepājas priekšrocību, savukārt izglītības iespējas 7% jauniešu uzskata par Liepājas pozitīvo aspektu, kamēr 8% sniedz pretēju viedokli, ka šādas iespējas trūkst.

Jauniešu viedoklis par Liepājas pilsētā risināmajiem jautājumiem jauniešu jomā

- Vaicāti, kas ir tie jautājumi, kurus pašvaldībai būtu jārisina jauniešu jomā, 24% norādījuši uz nodarbinātības un prakses iespējām, 20% uz izglītības sistēmas uzlabošanu, 15% uz informācijas nodrošināšanu par projektiem un iespējām, vēl 15% uz jauniešu pasākumu nepieciešamību, 14% uz veselības jomas problēmām, bet 11% uz nepieciešamību vairāk uzklaut jauniešu viedokļus.
- Salīdzinot ar Latvijas jauniešu kopumā minētajiem problēmjautājumiem, Liepājas pilsētā retāk norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu un jauniešu atkarību (alkohols, smēķēšana, narkotikas) problēmām, bet biežāk uz informācijas nodrošināšanu jauniešiem, jauniešu viedokļu uzklautšanu, kā arī veselības jautājumu risināšanu un jauniešu pasākumu piedāvājumu.

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte

- Vairāk nekā puse Liepājas jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies klases/kursa pasākumos (61%) un skolas/augstskolas pasākumos (57%). Dažādās citās aktivitātēs dalību ņēmuši mazāk nekā puse Liepājā dzīvojošo. 40% ir piedalījušies karjeras izglītības pasākumos, 38% brīvprātīgajā darbā, 35% vides sakopšanas talkās, 33% labdarības pasākumos, 32% apmācībās un starptautiskos projektos, 31% interešu izglītības pulciņos.
- Salīdzinot Liepājas jauniešu līdzdalību aktivitātēs ar Latvijas jauniešu kopējiem rādītājiem, novērojams, ka Liepājas jaunieši biežāk iesaistījušies skolēnu/studentu pašpārvaldēs (26% Liepājā, 14% Latvijā), jauniešu centros (attiecināmi - 25% un 19%), jauniešu projektos (30% un 24%), jaunatnes organizācijās (27% un 22%).
- Savukārt izteikti retāk nekā Latvijā kopumā Liepājas jaunieši ņēmuši dalību tālākizglītībā (Liepājā 23%, Latvijā 46%), interešu izglītības pulciņos (31% un 48%), mākslinieciskās pašdarbības un amatiermākslas aktivitātēs (28% un 41%).
- Sociāli demogrāfisko mērķgrupu griezumā novērojamas nelielas atšķirības jauniešu līdzdalībā. Kopumā sievietes ir aktīvākas līdzdalībā, kā arī, vecumam pieaugot, jauniešu līdzdalība dažādās aktivitātēs palielinās. Savukārt latviešu un krievu tautības jauniešu līdzdalībā būtiskas atšķirības nav novērojamas.
- Aptaujā jaunieši tika lūgti arī novērtēt savas iespējas iesaistīties dažāda veida brīvā laika un sabiedriskās aktivitātēs, un šādā aspektā jauniešu vērtējumi par savām iespējām ir izteikti pozitīvi. Absolūtais vairākums jauniešu novērtējuši, ka viņiem ir iespējas piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs (83% novērtē, ka viņiem ir visas vai lielas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (83%), brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus (82%), saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ ziņas par notikumiem pilsētā un valstī (81%), iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā (77%).
- Visās anketā iekļautajās 11 aktivitāšu kategorijās vairāk nekā 60% jauniešu novērtējuši, ka viņiem ir iespējas. Tai pat laikā jāuzsver, ka atsevišķās aktivitātēs salīdzinoši liels bijis arī to īpatsvars, kuri novērtējuši, ka iespēju nav vai tās ir ierobežotas. Lielākais kritisko vērtējumu īpatsvars sniegts par

iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus – lai gan 63% jauniešu uzskata, ka viņiem ir šādas iespējas, kopumā 19% novērtējuši, ka viņiem nav nekādu iespēju.

- Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka savas iespējas līdzdalībā pozitīvāk vērtējušas sievietes, 21-25 gadīgie, latviešu tautības jaunieši, studējošie, kā arī tie, kuri ir ļoti apmierināti ar Liepāju kā dzīvesvietu un kuri paši ir sabiedriski aktīvi.
- Salīdzinot Liepājas jauniešu sniegtos vērtējumus ar Latvijas kopējiem rādītājiem, novērojams, ka Liepājas jaunieši izteikti pozitīvāk nekā Latvijā kopumā vērtē savas iespējas iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā (Liepājā 22%, Latvijā 13% uzskata, ka ir visas iespējas), kā arī piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs (attiecīgi – 24% un 17%).
- Savukārt izteikti kritiskāk Liepājas jaunieši vērtējuši savas iespējas brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus (Liepājā 18%, bet Latvijā 32% novērtējuši, ka ir visas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (attiecīgi – 23% un 33%), saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ ziņas par notikumiem pilsētā un valstī (15% un 22%).
- Lai gan vairākums jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas līdzdalībai dažādās aktivitātēs, tikai neliela daļa no šiem jauniešiem arī paši šīs iespējas izmanto. Piemēram, lai gan kopumā 70% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējams piedalīties sabiedriskajās apspriešanās, tikai 12% ir to darījuši. Līdzīgi arī citu aktivitāšu gadījumā: iespējas iesaistīties politisko partiju darbībā pozitīvi vērtē 64%, bet paši to ir darījuši tikai 6%; iespējas iesaistīties NVO darbībā kā pieejamas vērtē 70%, bet tikai 16% ir to darījuši. Šie dati liecina, ka jauniešu iespējas ir daudz plašākas, nekā pašu reālā līdzdalība.

Brīvais laiks

- Brīvā laika pavadīšanas iespējas jaunieši vērtē izteikti pozitīvi – absolūtais vairākums novērtējuši, ka viņiem ir dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku. Nedaudz kritiskāki bijuši vērtējumi par iespējām ceļot, kur 11% novērtējuši, ka viņiem nav nekādu iespēju.
- Tāpat jāuzsver – lai gan Liepājas jauniešu vērtējumi ir izteikti pozitīvi, tie tomēr ir nedaudz zemāki nekā Latvijā kopumā, īpaši attiecībā uz iespējām pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (Liepājā 24% novērtē, ka viņiem ir visas iespējas, kamēr Latvijā kopumā 28%).
- Savas iespējas pavadīt brīvo laiku izteikti pozitīvāk vērtējuši 21-25 gadīgie jaunieši, studējošie, tie, kuri neplāno pārcelties prom no Liepājas, kā arī tie, kuri ir ļoti apmierināti ar Liepāju kā dzīves vietu un savu dzīvi kopumā.
- Jāuzsver, ka kritiskākus vērtējumus snieguši krievvalodīgie jaunieši.

Izglītība un profesija/ nodarbošanās

- Absolūtais vairākums jauniešu (85% un vairāk) novērtē, ka viņiem ir iespējas gan iegūt sev vēlamu un tīkamāko izglītību, gan izvēlēties profesiju, gan atrast sev tīkamu darbu. Tai pat laikā visās šīs tematiskās sadaļas kategorijās novērojams arī, ka aptuveni katrs desmitais jauniešs sniedz kritiskus vērtējumus. Salīdzinoši viskritiskāk vērtētas iespējas iegūt tādu izglītību, kā paši vēlētos – to negatīvi vērtējuši 12% jauniešu. 9% jauniešu novērtē, ka viņiem nav nekādu iespēju atrast darbu, kas pašiem patīk, bet 8% novērtē, ka viņiem nav nekādu iespēju nodarboties ar uzņēmējdarbību, kā arī izvēlēties sev tīkamu profesiju.
- Salīdzinot Liepājas jauniešu un visu Latvijas jauniešu vērtējumus, novērojams, ka Liepājas jaunieši vērtējumos bijuši kritiskāki. Īpaši attiecībā uz iespējām iegūt sev tīkamu izglītību un profesiju.
- Tai pat laikā izteikti pozitīvāk jaunieši Liepājā vērtējuši iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību – ja Latvijā kopumā 9% novērtē, ka viņiem ir visas iespējas to darīt, tad Liepājā 15% sniedz šādu izteikti pozitīvu vērtējumu.
- Savas iespējas izglītībā un profesijas izvēlē un apgūvē pozitīvāk vērtējuši 21-25 gadīgie, kā arī tie, kuri iegūst profesionālo vidējo vai augstāko izglītību, savukārt kritiskāk savas iespējas vērtējuši tie, kuri plāno pārcelties uz dzīvi prom no Liepājas. Tāpat novērojams, ka vīrieši savas iespējas vērtē pozitīvāk, nekā sievietes, īpaši attiecībā uz iespējām izvēlēties sev tīkamu profesiju un izglītību.
- Vaicāti par to, kas ir augstākais izglītības līmenis, kādu jaunieši plāno sasniegt, kopumā 41% norāda, ka vēlas iegūt augstāko izglītību (18% bakalaura grādu, 17% maģistra grādu, 6% doktora grādu), 17% vēlas

iegūt vidējo profesionālo izglītību, bet 7% vidējo vispārējo izglītību. Būtiski, ka kopumā 33% jauniešu uz šo jautājumu nav varējuši sniegt konkrētu atbildi, kas norāda, ka savu izglītības un/vai profesionālo izvēli nav vēl izdarījuši.

- 42% Liepājas jauniešu vēlētos būt uzņēmēji, kas dod darbu citām personām, bet 10% – uzņēmēji, kuri dod darbu tikai sev vai savai ģimenei, un vēl 21% – pašnodarbinātie. Sekojoši – lielākā daļa jauniešu vislabprātāk būtu darba devēji. Darba ņēmēji vēlētos būt kopumā tikai 17% jauniešu. Bet 24% jauniešu pagaidām nav par to domājuši.

Apmierinātība ar pašreizējo dzīvi kopumā

- Vairums Liepājā dzīvojošo jauniešu ir apmierināti ar savu pašreizējo dzīvi kopumā – vidējais vērtējums desmit punktu skalā ir 6,7 punkti. Kopumā 39% savu apmierinātību ar dzīvi kopumā novērtē ar 8, 9 vai 10 punktiem desmit punktu skalā. Ar dzīvi neapmierināto īpatsvars ir neliels – aptuveni 14% jauniešu sniedz vērtējumus 1-4 punktu intervālā. Šādā aspektā Liepājas jauniešu vērtējums ir zemāks nekā Latvijas jauniešu kopumā rādītājs – ja Liepājas jauniešu vidējais apmierinātības ar dzīvi novērtējums ir 6,7 punkti, tad Latvijā kopumā tas ir 7,2 punkti.
- Apmierinātāki ar savu dzīvi ir 13-15 gadīgie, augstāko profesionālo izglītību iegūstošie, kā arī tie, kuri kādu laiku ir dzīvojuši arī ārpus Liepājas, bet šobrīd neplāno mainīt savu esošo dzīvesvietu. Zemākus apmierinātības ar dzīvi vērtējumus snieguši tie, kuri šobrīd mācās vidusskolās, kā arī tie, kuri plāno pārcelties uz dzīvi prom no Liepājas pilsētas vai Liepājas ietvaros, bet uz citu dzīvesvietu.
- Tai pat laikā vairāk nekā puse jauniešu nav varējuši pamatot, kādēļ ir neapmierināti ar savu dzīvi. Tie, kuri konkrētus iemeslus ir nosaukuši, salīdzinoši visbiežāk norādījuši uz finansiālām problēmām (11%), bezdarbu (9%), personīgām problēmām (7%), pārāk lielu slodzi mācībās (7%), nekvalitatīvu izglītību (6%), kā arī ierobežotām iespējām pavadīt brīvo laiku (6%).
- Salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem, Liepājas jauniešu vidū izteikti retāk neapmierinātību ar dzīvi rada finansiālas problēmas (Liepājā 11%, Latvijā 31%), savukārt biežāk nekā Latvijā kopumā Liepājas jaunieši norādījuši uz brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkumu (Liepājā 6%, Latvijā 1%).

Informācijas ieguves avoti

- Par jauniešu iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. Liepājas pilsētas jaunieši informāciju visbiežāk iegūst sociālajos tīklos (84%), kā arī no draugiem un paziņām (50%). Populārs informācijas avots ir arī vietējais portāls www.liepajniekiem.lv (41%), kā arī informācija tiek iegūta skolā/augstskolā (45%). No vecākiem informāciju iegūst aptuveni katrs trešais jauniešs. Bet dažādi citi informācijas avoti ir izteikti mazāk populāri.

Plāni mainīt dzīvesvietu

- 30% Liepājas jauniešu novērtē, ka tuvāko gadu laikā noteikti nemainīs savu esošo dzīvesvietu. 12% plāno pārcelties uz citu vietu Liepājā. Kopumā 27% plāno pārcelties uz dzīvi ārpus Liepājas, tai skaitā 16% uz citu vietu Latvijā, bet 11% uz citu valsti. Savukārt kopumā 31% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.
- Pārcelšanos uz citu dzīves vietu Liepājā biežāk plāno Karostā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, tie, kuri iegūst augstāko profesionālo izglītību, un tie, kuri kopumā ar dzīvi Liepājā ir apmierināti.
- Pārcelšanos uz citu vietu Latvijā biežāk plāno tie, kuri šobrīd iegūst vidējo vai augstāko profesionālo izglītību, bet kuri vēlas iegūt maģistra vai doktora grādu, kā arī tie, kuri Liepājā dzīvo 3-5 gadus (iespējams izteikt pieņēmumu, ka tie ir jaunieši, kas iepriekš ir uz Liepāju pārcēlušies izglītības dēļ), kā arī tie, kuri ir kopumā neapmierināti ar Liepāju kā dzīves vietu.
- Savukārt uz ārvalstīm biežāk plāno pārcelties tie, kuri jau iepriekš ir dzīvojuši ārpus Liepājas.
- Tie, kuri plāno pārcelties prom no Liepājas, 42% gadījumu norāda, ka dzīvos Rīgā, 7% – Lielbritānijā, 6% – Dānijā, 5% – ASV, 4% – Vācijā, bet 17% jauniešu nav konkrēta plāna.
- Pārcelšanās plāni visbiežāk, 51% gadījumu, saistīti ar izglītības iespējām. Katrs piektais jauniešs norāda arī, ka vēlas labākus sadzīves apstākļus nekā Liepājā, bet 18% meklēs labākas darba iespējas. 11% jauniešu pārcelšanos plāno, jo radinieki vai ģimene jau dzīvo citur.

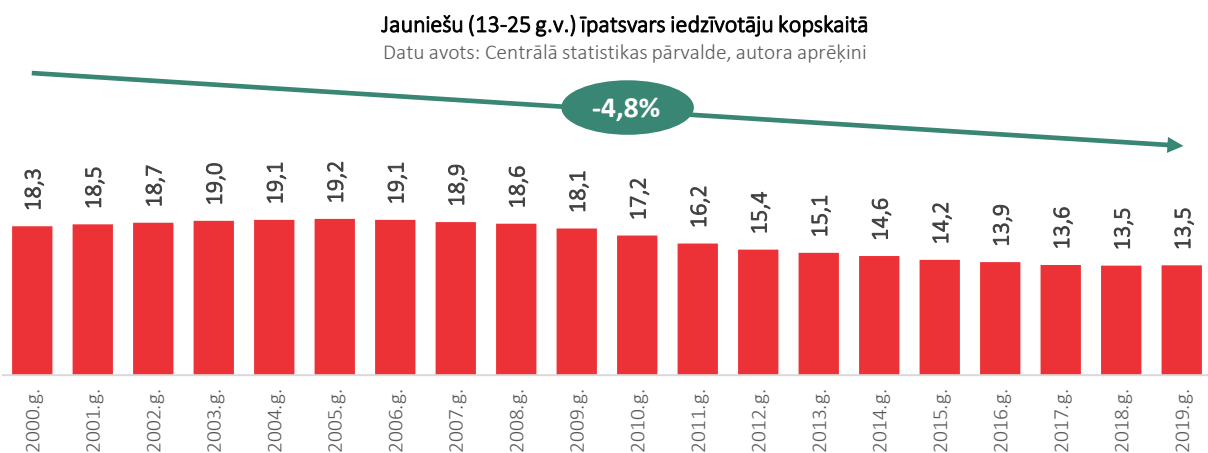
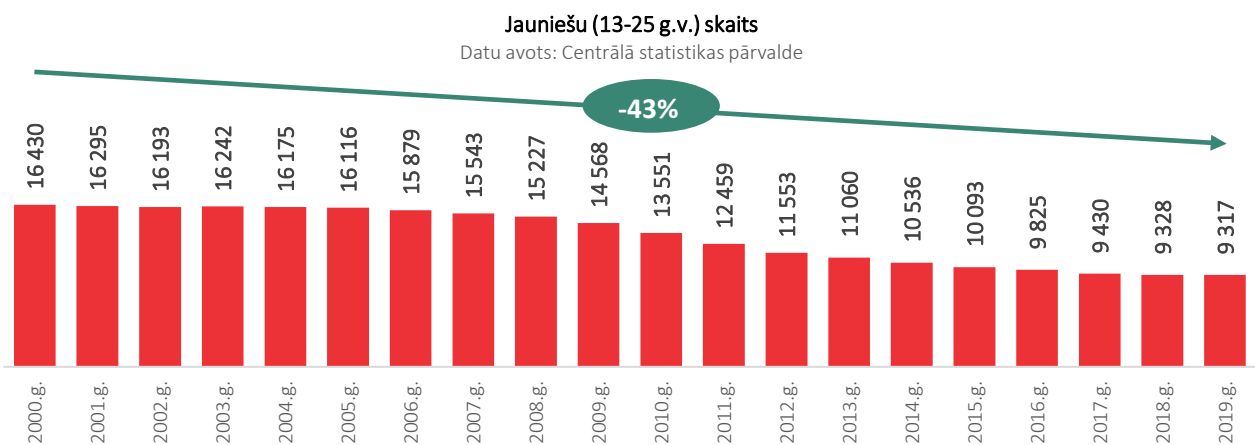
LIEPĀJAS PILSĒTAS JAUNIEŠU STATISTISKS RAKSTUROJUMS

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, **2019. gada sākumā Liepājā dzīvo 9 317 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem**. Pirms 20 gadiem (2000. g.) Liepājā dzīvoja 16 430 jaunieši – **pēdējo 20 gadu laikā jauniešu skaits samazinājies par 43%**. Būtiskākais jauniešu skaita samazinājums noticis pēdējo 10 gadu laikā (-36%), it īpaši 2009.-2011. gados, kad katru gadu jauniešu skaits samazinājies par aptuveni 1 tūkstoti. Sekojošajos gados skaita kritums bijis mazāks un ar samazināšanās tendenci.

Samazinājies ne tikai jauniešu skaits, bet arī īpatsvars sabiedrībā. Tā kā jauniešu skaits samazinās straujāk, nekā iedzīvotāju skaits kopumā, tad pēdējo 20 gadu laikā būtiski krities arī jauniešu īpatsvars sabiedrībā – ja 2000. gadā 13-25 gadīgie jaunieši sastādīja kopumā 18,3% Liepājas iedzīvotāju, tad **2019. gadā vairs tikai 13,5%**. Šādā aspektā tendences Liepājā ir līdzīgas kā Latvijā kopumā, kur arī jauniešu īpatsvars ir samazinājies līdz aptuveni 13%.

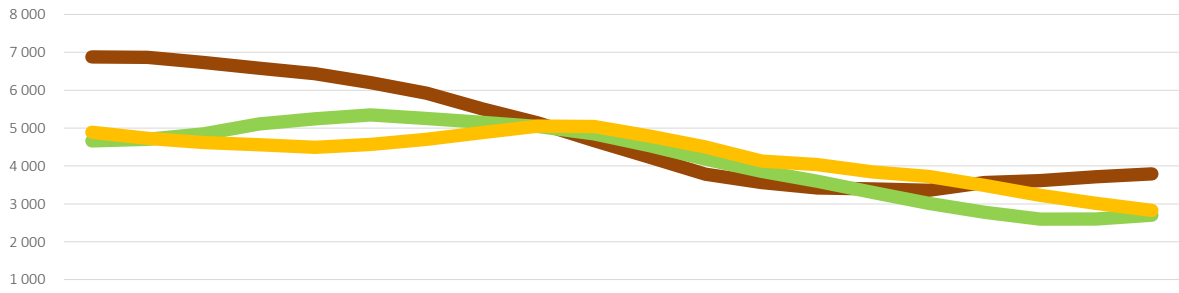
Pēdējo 10 gadu laika periodā **visvairāk samazinājies jauniešu skaits pēc pilngadības sasniegšanas (-44%)**, kamēr nepilngadīgo jauniešu vecumā no 13 līdz 17 gadiem skaits samazinājies par 19%. Nepilngadīgo jauniešu skaita mazāks samazinājums saistīts ar faktu, ka **pēdējo 5-7 gadu laika periodā novērojams 13-17 gadīgo skaita pakāpenisks pieaugums**. Tas ļauj izteikt pieņēmumu, ka vidējā termiņā Liepājas jauniešu skaits vairs tik būtiski nekritīsies, ja vien izteiktākas nekļūs migrācijas tendences. Šo pieņēmumu apstiprina arī fakts, ka **dzimstība Liepājā laika periodos no 2002. līdz 2008. un no 2013. līdz 2016. gadam bijusi pieaugoša**.

Dati par Liepājas pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesliem laika periodā no 2011. līdz 2019. gadam liecina, ka **kopumā 73% iedzīvotāju, kuri dzīvoja Liepājā 2011. gadā, šeit dzīvo arī šobrīd, kamēr 16% ir pārcēlušies uz citu vietu Latvijā (6%) vai ārvalstīs (10%), bet 11% miruši**. Savukārt **9% no šodienas Liepājas iedzīvotājiem veido pēdējo 10 gadu laikā dzimušie, bet 10% iebrukušie no citurienes Latvijā (8%) vai ārvalstīm (2%)**. Kopumā šie dati liecina, ka Liepājas iedzīvotāju skaits būtiski samazinās kā migrācijas, tā dabiskā pieauguma negatīvo rādītāju dēļ (pārceļas prom no Liepājas vairāk nekā uz Liepāju (īpaši uz ārvalstīm), mirušo vairāk nekā dzimušo).

Jauniešu (13-25 g.v.) skaits vecuma grupās

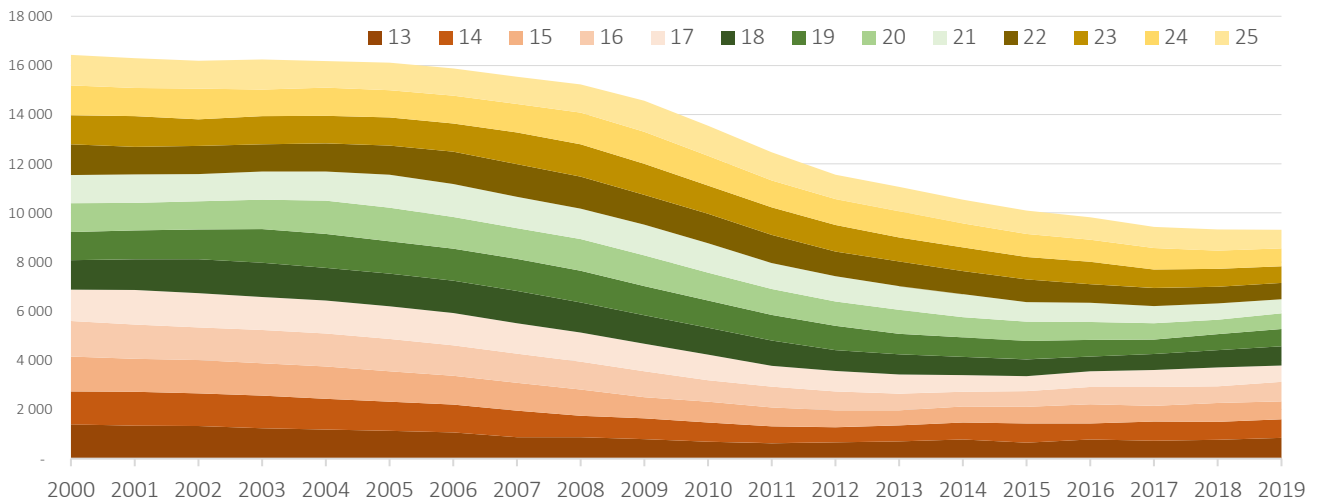
Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
13-17 g.v.	6 87	6 87	6 73	6 57	6 43	6 20	5 924	5 509	5 133	4 672	4 230	3 782	3 563	3 422	3 394	3 357	3 560	3 612	3 714	3 787
18-21 g.v.	4 66	4 69	4 84	5 10	5 24	5 34	5 254	5 151	5 042	4 851	4 530	4 179	3 859	3 599	3 302	3 009	2 777	2 596	2 597	2 703
22-25 g.v.	4 88	4 72	4 61	4 56	4 49	4 56	4 701	4 883	5 052	5 045	4 791	4 498	4 131	4 039	3 840	3 727	3 488	3 222	3 017	2 827

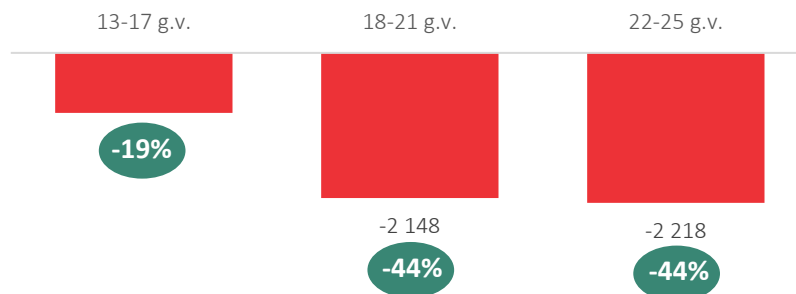
Jauniešu (13-25 g.v.) skaits dalījumā pēc vecuma

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

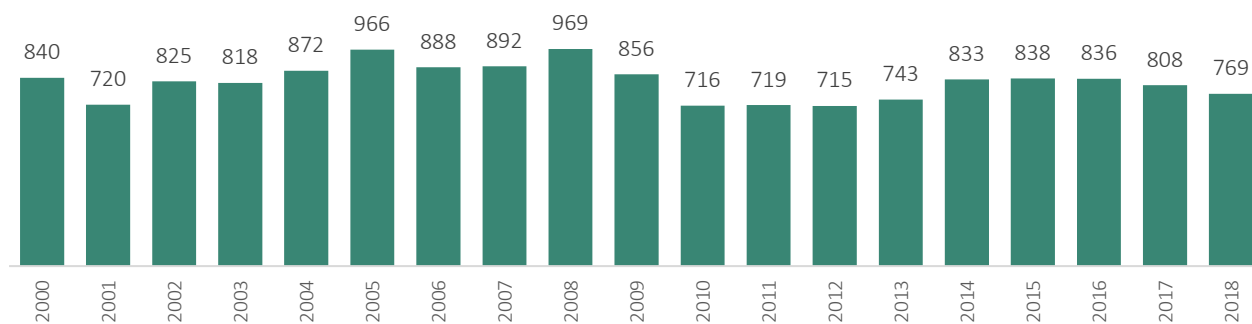
Jauniešu (13-25 g.v.) skaita izmaiņas vecuma grupās laika periodā no 2009. gada līdz 2019. gadam

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, autora aprēķini

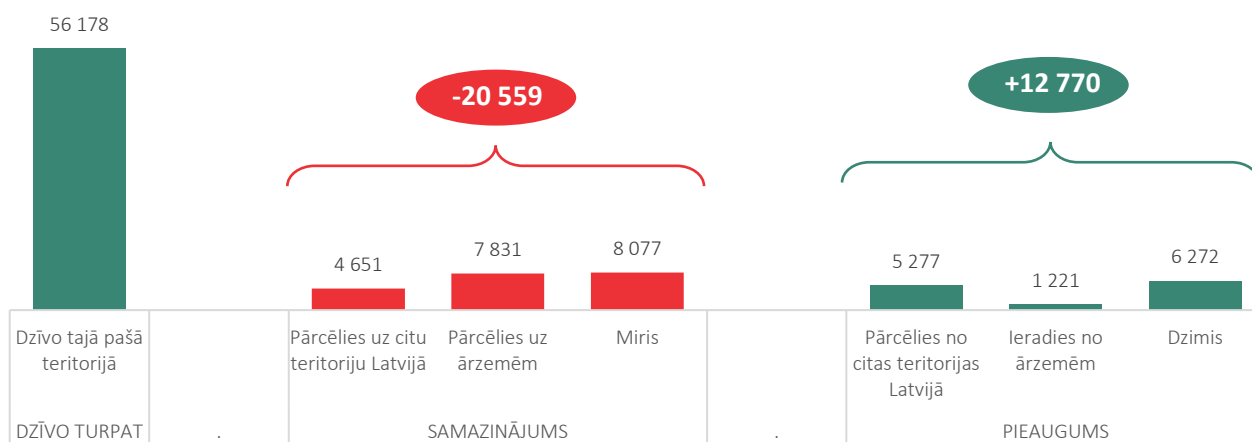
Dzimušo skaits

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli 2011.-2019.g. laika periodā

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

Dzīvo tajā pašā teritorijā: Perioda beigās faktiskā dzīvesvieta ir tajā pašā teritorijā, kur perioda sākumā. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda sākumā.

Pārcēlies uz citu teritoriju Latvijā: Perioda sākumā faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, perioda beigās - citā teritorijā Latvijā. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda sākumā.

Pārcēlies uz ārzemēm: Perioda sākumā faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, perioda beigās vairs neuzturas Latvijā. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda sākumā.

Miris: Perioda sākumā faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, perioda beigās persona mirusi. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda sākumā.

Pārcēlies no citas teritorijas Latvijā: Perioda beigās faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, perioda sākumā - citā teritorijā Latvijā. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda beigās.

Ieradies no ārzemēm: Perioda beigās faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, perioda sākumā faktiskā dzīvesvieta bija ārpus Latvijas. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda beigās.

Dzimis: Perioda beigās faktiskā dzīvesvieta ir norādītajā teritorijā, dzimis pēc perioda sākuma. Persona var būt dzimusi gan Latvijā, gan ārzemēs. Relatīvie rādītāji doti pret iedzīvotāju skaitu perioda beigās.

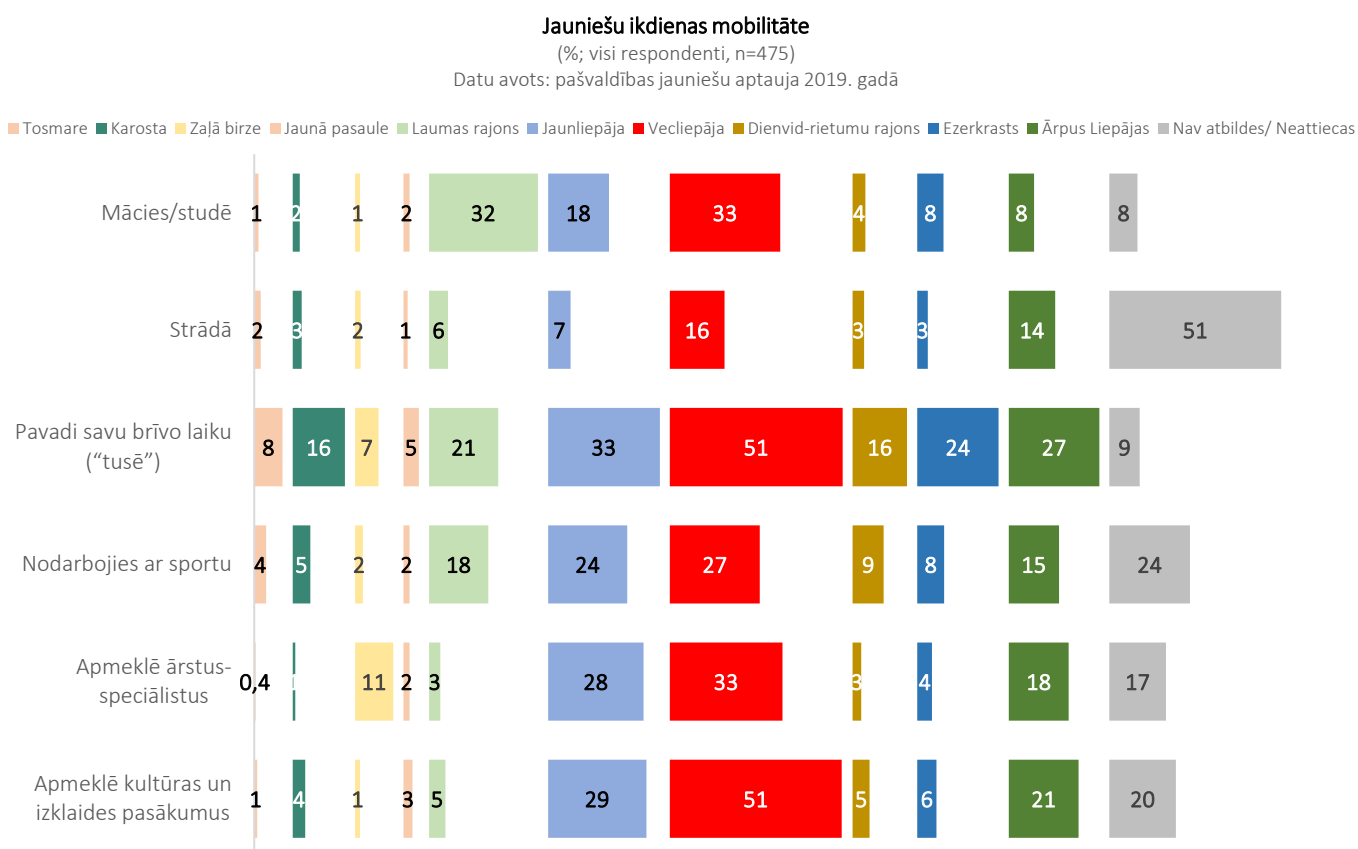
LIEPĀJAS PILSĒTAS JAUNIEŠU VIEDOKĻI UN VĒRTĒJUMI

Jauniešu ikdienas mobilitāte

Jauniešu ikdienas aktivitātes visbiežāk notiek Vecliepājā, Jaunliepājā un Laumas rajonā. Vecliepājā jaunieši gan pavada savu brīvo laiku (51% Liepājas jauniešu), gan apmeklē kultūras un izklaides pasākumus (51%), gan mācās/studē (33%), kā arī apmeklē ārstus-speciālistus (33%). Aptuveni 1/3 Liepājas jauniešu šīs aktivitātes veic Jaunliepājā, savukārt 1/5 – Laumas rajonā.

Ārpus Liepājas dažādu aktivitāšu dēļ dodas salīdzinoši neliela daļa jauniešu – 27% ārpus Liepājas pavada savu brīvo laiku, 18% apmeklē ārstus-speciālistus, 15% nodarbojas ar sportu, bet 14% strādā un 8% mācās/studē.

Kopumā secināms, ka tiem jauniešiem, kuri Liepājā dzīvo pastāvīgi, pilsētā tiek nodrošinātas arī visas būtiskākās aktivitātes.

Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku

Lūgti novērtēt, cik lielā mērā jaunieši ir apmierināti ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku, kopumā 81% pauž pozitīvus novērtējumus, bet 19% kritiskus. 10 punktu skalā vidējais vērtējums sastāda 7,1 punktu.

Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka apmierinātāki ar Liepāju kā dzīvesvietu ir Vecliepājā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, studējošie, tie, kuri Liepājā dzīvo vairāk nekā 5 gadus un tie, kuri šeit dzīvo mazāk nekā gadu. Tāpat novērojams, ka pozitīvākus vērtējumus snieguši tie, kuri neplāno mainīt savu dzīvesvietu tuvāko gadu laikā vai plāno to darīt Liepājas ietvaros, kā arī tie, kuri ir sabiedriski aktīvi un piedalās daudzās brīvā laika aktivitātēs, un tie, kuri ir kopumā apmierināti ar savu dzīvi. Savukārt kritiskākus vērtējumus snieguši Dienvidrietumu rajonā dzīvojošie, krievu tautības jaunieši, vidējo profesionālo izglītību iegūstošie, tie, kuri Liepājā dzīvo ar pārtraukumiem, kā arī tie, kuri plāno tuvāko gadu laikā pārcelties dzīvot uz citurieni. Tāpat kritiskākus vērtējumus sniedz tie, kuri ir sabiedriski mazaktīvi un kopumā neapmierināti ar savu dzīvi.

Vaicāti, kādēļ jaunieši nav apmierināti ar dzīvi Liepājā, **40% novērtē, ka šeit nav ko darīt brīvā laikā, nav atpūtas un izklaides iespēju, savukārt 17% norāda uz nodarbinātības iespēju trūkumu.** Tāpat aptuveni katrs desmitais jauniešs kā iemeslus kritiskiem vērtējumiem par Liepāju norāda: **nesakopta vide (9%), mācību, studiju iespēju trūkums (8%), iepirkšanās iespēju trūkums (7%).** Nepilngadīgajiem jauniešiem būtiskākie kritisko vērtējumu iemesli ir tieši brīvā laika aktivitāšu trūkums, kamēr pilngadīgajiem – nodarbinātības iespēju trūkums, nepietiekami ienākumi. Tāpat novērojams, ka **krievu tautības jaunieši izteikti biežāk nekā latviešu norāda uz brīvā laika aktivitāšu trūkumu, nodarbinātības iespēju trūkumu, kā arī nepietiekamiem ienākumiem.** Tie, kuri plāno pārcelties dzīvot uz citurieni Latvijā ārpus Liepājas, izteikti biežāk norādījuši, ka Liepājā nav pietiekama brīvā laika aktivitāšu piedāvājuma, nav nodarbinātības iespēju, iespēju mācīties un studēt, kā arī iepirkšanās iespēju. Savukārt tie, kuri plāno pārcelties uz ārvalstīm, izteikti biežāk norādījuši uz tādiem trūkumiem kā: nodarbinātības iespējas, brīvā laika pavadīšana, iepirkšanās iespējas, kā arī nepatīkami cilvēki. Tai pat laikā jāpiebilst, ka visus šos iemeslus (izņemot norādi uz nepatīkamiem cilvēkiem) tie, kuri plāno pārcelties uz ārvalstīm, norāda retāk nekā tie, kuri plāno pārcelties uz citurieni Latvijā. Proti – **gan nodarbinātības, gan izglītības aspektā jauniešiem pievilcīgāka ir pārcelšanās Latvijas ietvaros, nevis uz ārvalstīm.**

Savukārt **pozitīvie Liepājas vērtējumi visbiežāk tiek pamatoti ar tādiem iemesliem kā: skaista daba (36%), sakārtota vide (20%), daudz atpūtas vietu (15%), dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku (12%), maza pašvaldība (12%), sportošanas iespējas (11%).** Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka par brīvā laika pavadīšanas iespējām pozitīvākas bijušas sievietes, kamēr vīrieši pozitīvāk vērtējuši sportošanas iespējas. Nepilngadīgo jauniešu pozitīvie pilsētas vērtējumi biežāk saistīti ar draugiem un sportošanas iespējām, kamēr pilngadīgie jaunieši vairāk novērtē to, ka Liepāja ir "maza pašvaldība" ar dažādām iespējām pavadīt brīvo laiku, skaistu dabu un sakārtotu vidi. Atšķirības vērojamas arī tautību grupās – krievvalodīgie retāk novērtējuši, ka Liepājā ir iespējas pavadīt brīvo laiku.

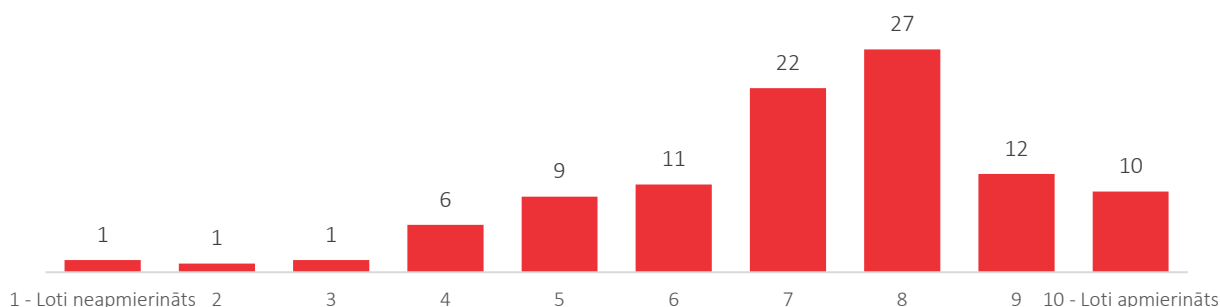
Jāuzsver – lai gan daļa jauniešu novērtē, ka pilsētā ir daudz atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespēju, lielāka ir to jauniešu daļa, kas sniedz pretējus novērtējumus (12% uzskata, ka ir dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku, bet 40% novērtē, ka tās ir nepietiekamas). Tāpat novērojams, ka nodarbinātības iespējas neviens jauniešs nav norādījis kā Liepājas priekšrocību, savukārt izglītības iespējas 7% jauniešu uzskata par Liepājas pozitīvo aspektu, kamēr 8% sniedz pretēju viedokli, ka šādas iespējas trūkst. Sekojoši – lai gan nelielu daļu jauniešu esošās iespējas apmierina, lielāka ir to jauniešu daļa, kuri kritiski vērtē pieejamās iespējas. Tāpat dati liecina, ka **krievu tautības jaunieši sev pieejamās iespējas vērtē kritiskāk, un līdzīgi arī abu tautību pilngadīgie jaunieši.**

Jauniešu apmierinātība ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, pavadīt brīvo laiku

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Vidējais rādītājs - 7,1 desmit punktu skalā

Jauniešu apmierinātība ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, pavadīt brīvo laiku – Mērķgrupu dalījumā
(vidējais rādītājs 10 punktu skalā; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski pozitīvāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski negatīvāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Vidējais
VISI RESPONDENTI	473	7,1
DZĪVESVIETA		
Tosmare	25	7,0
Karosta	35	7,0
Laumas rajons	83	7,1
Jaunliepāja	50	7,2
Vecliepāja	92	7,3
Dienvid-rietumu rajons	27	6,7
Ezerkrasts	80	7,1
Citur	55	7,3
DZIMUMS		
Vīrietis	231	7,3
Sieviete	234	7,1
VECUMS		
13 - 15	110	7,3
16 - 20	305	7,0
21 - 25	58	7,6
SARUNVALODA ĢIMENĒ		
Latviešu	413	7,3
Krievu	108	6,6
Citas	30	6,7
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA		
Pamatizglītība	133	7,2
Vidējā vispārējā izglītība	140	7,0
Vidējā profesionālā izglītība	101	7,0
Augstākā profesionālā izglītība	32	8,0
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	7,5
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI		
Vidējā vispārējā izglītība	35	7,0
Vidējā profesionālā izglītība	80	6,9
Bakalaura grāds	84	7,0
Maģistra grāds	82	7,3
Doktora grāds	27	7,2
Grūti pateikt	157	7,3
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ		
Kopš dzimšanas	218	7,1
Mazāk par gadu	40	7,6
1-2 gadus	40	7,0
3-5 gadus	46	7,1
Vairāk nekā 5 gadus	68	7,5
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	6,9
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU		
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	7,7
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	7,4
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	6,6
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	6,3
Nezinu / Grūti pateikt	145	7,1

	Respondentu skaits	Vidējais
SABIEDRISKĀ AKTIVITĀTE		
Aktīvie (11-23 aktivitātes)	80	7,5
Mazaktīvie (6-10 aktivitātes)	168	7,3
Neaktīvie (1-5 aktivitātes)	204	6,9
Neiesaistītie (0 aktivitātes)	21	7,3
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI		
Ļoti apmierināti (9-10)	95	8,0
Apmierināti (7-8)	196	7,2
Neapmierināti (1-6)	180	6,6

Iemesli, kādēļ jaunieši NAV apmierināti ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Iemesli, kādēļ jaunieši NAV apmierināti ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku – Mērķgrupu dalījumā
(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās mērķgrupas, kurās ir būtiska rādītāju atšķirība no izlases kopumā!

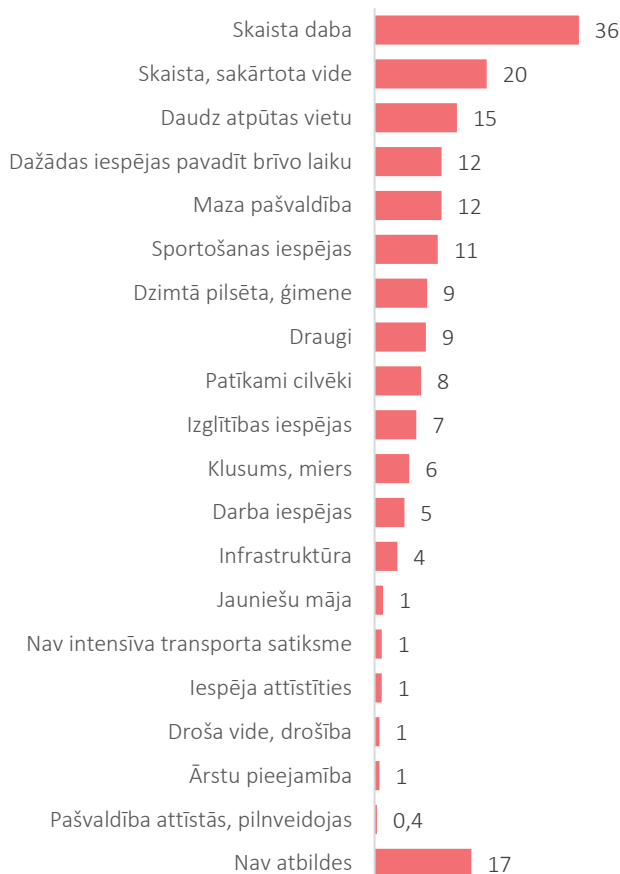
Piezīme 2: Dzelteni iekrāsotas top5 biežākās atbildes katrā no mērķgrupām!

	Visi respondenti	13 - 15	16 - 20	21 - 25	Latviešu	Krievu	Nepilānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	Plānoju pārcelties uz citu valsti
<i>Respondentu skaits</i>	475	110	306	58	415	108	141	58	78	52
Nav ko darīt brīvajā laikā / Nav atpūtas, izklaides vietu	40	44	42	22	38	45	38	31	50	52
<i>Nav atbildes</i>	27	25	27	29	27	29	31	26	17	23
Nav darba, nodarbinātības iespēju / Bezdarbs	17	8	18	28	16	23	11	24	26	19
Nesakopta vide	9	16	8	2	9	8	13	7	9	10
Nav iespēju studēt, mācīties	8	4	9	9	8	6	8	7	14	4
Iepirkšanās iespēju trūkums	7	13	6	2	7	7	6	10	13	10
Nedrošības sajūta publiskajā telpā	6	7	5	5	6	6	6	3	5	8
Nepatīkami cilvēki	5	5	4	10	6	3	4	9	5	12
Zems atalgojums	5	3	4	12	4	9	1	5	8	4

Iemesli, kādēļ jaunieši IR apmierināti ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Iemesli, kādēļ jaunieši IR apmierināti ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku – Mērķgrupu dalījumā
(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās mērķgrupas, kurās ir būtiska rādītāju atšķirība no izlases kopumā!

Piezīme 2: Dzelteni iekrāsotas top5 biežākās atbildes katrā no mērķgrupām!

	Visi respondenti	Vīrietis	Sieviete	13 - 15	16 - 20	21 - 25	Latviešu	Krievu	Nepilnoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	Plānoju pārcelties uz citu valsti
<i>Respondentu skaits</i>	475	232	235	110	306	58	415	108	141	58	78	52
Skaista daba	36	34	37	29	36	47	37	33	36	40	40	48
Skaista, sakārtota vide	20	18	21	24	17	28	19	22	23	22	14	21
Daudz atpūtas vietu	15	15	15	14	15	14	14	15	14	19	13	19
Dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku	12	7	17	5	12	22	12	6	10	12	17	12
Maza pašvaldība	12	12	12	9	12	17	12	10	9	10	24	12
Sportošanas iespējas	11	14	8	16	11	5	12	9	16	12	9	4
Dzimtā pilsēta, ģimene	9			7	11	7	9	10	5	9	8	14
Draugi	9			15	8	5			12	7	4	12

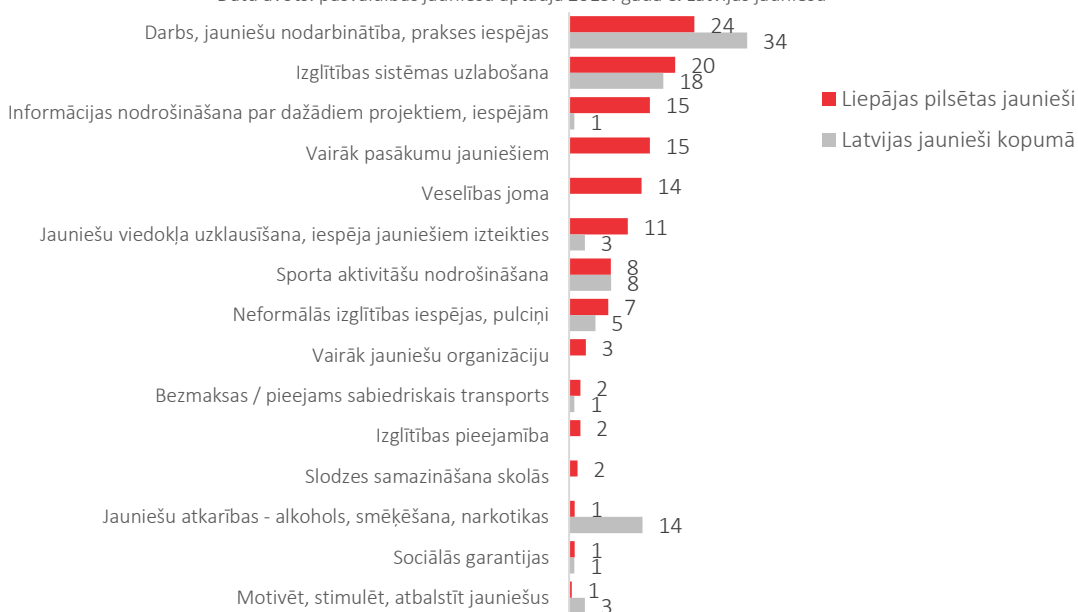
Jauniešu viedoklis par Liepājas pilsētā risināmajiem jautājumiem jauniešu jomā

Vaicāti, kas ir tie jautājumi, kurus pašvaldībai būtu jārisina jauniešu jomā, **24% norādījuši uz nodarbinātības un prakses iespējām, 20% uz izglītības sistēmas uzlabošanu, 15% uz informācijas nodrošināšanu par projektiem un iespējām, vēl 15% uz jauniešu pasākumu nepieciešamību, 14% uz veselības jomas problēmām, bet 11% uz nepieciešamību vairāk uzklaut jauniešu viedokļus.** Tāpat jaunieši minējuši tādas risināmas jautājumus kā sporta aktivitāšu pieejamība, neformālās izglītības iespējas, jauniešu organizāciju stiprināšana u.c. Salīdzinot ar Latvijas jauniešu kopumā minētajiem problēmjautājumiem, **Liepājas pilsētā retāk norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu un jauniešu atkarību (alkohols, smēķēšana, narkotikas) problēmām, bet biežāk uz informācijas nodrošināšanu jauniešiem, jauniešu viedokļu uzklaušanu, kā arī veselības jautājumu risināšanu un jauniešu pasākumu piedāvājumu.**

Pašvaldībai risināmie jautājumi jauniešu jomā - Jauniešu viedoklis

(%; (1) respondenti Liepājā, kuri ir snieguši konkrētu atbildi, n=188, (2) visi respondenti Latvijā (2015.g.), n=1006)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte

Vairāk nekā puse Liepājas jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies klases/kursa pasākumos (61%) un skolas/augstskolas pasākumos (57%). Dažādās citās aktivitātēs dalību ņēmuši mazāk nekā puse Liepājā dzīvojošo. 40% ir piedalījušies karjeras izglītības pasākumos, 38% brīvprātīgajā darbā, 35% vides sakopšanas talkās, 33% labdarības pasākumos, 32% apmācībās un starptautiskos projektos, 31% interešu izglītības pulciņos. Tāpat 30% ir ņēmuši dalību LBJC "Liepājas Jauniešu māja" rīkotajos pasākumos un jauniešu projektos. Jaunatnes organizācijās piedalās 27% jauniešu, bet jauniešu centrus apmeklējuši kopumā 25% jauniešu.

Salīdzinot Liepājas jauniešu līdzdalību aktivitātēs ar Latvijas jauniešu kopējiem rādītājiem, novērojams, ka Liepājas jaunieši biežāk iesaistījušies skolēnu/studentu pašpārvaldēs (26% Liepājā, 14% Latvijā), jauniešu centros (attiecīgi - 25% un 19%), jauniešu projektos (30% un 24%), jaunatnes organizācijās (27% un 22%). Savukārt izteikti retāk nekā Latvijā kopumā Liepājas jaunieši ņēmuši dalību tālākizglītībā (Liepājā 23%, Latvijā 46%), interešu izglītības pulciņos (31% un 48%), mākslinieciskās pašdarbības un amatiermākslas aktivitātēs (28% un 41%).

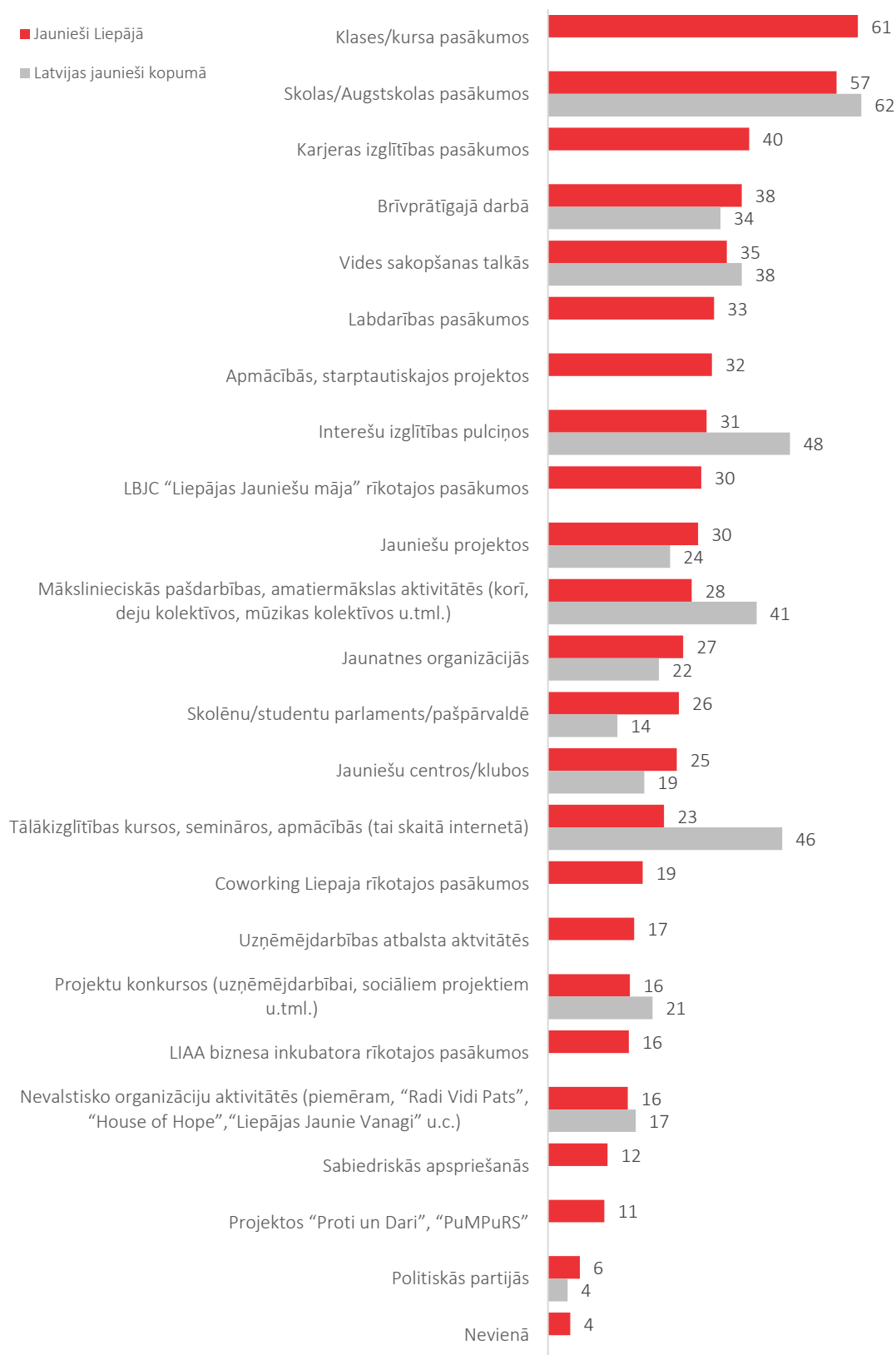
Sociāli demogrāfisko mērķgrupu griezumā novērojamas nelielas atšķirības jauniešu līdzdalībā. Kopumā sievietes ir aktīvākas līdzdalībā, kā arī, vecumam pieaugot, jauniešu līdzdalība dažādās aktivitātēs palielinās. Savukārt latviešu un krievu tautības jauniešu līdzdalībā būtiskas atšķirības nav novērojamas.

Tai pat laikā atšķirības ir vērojamas arī konkrētu aktivitāšu aspektā. Piemēram, interešu izglītības pulciņos un amatiermākslā vairāk piedalās nepilngadīgie jaunieši, kamēr labdarības pasākumos, vides sakopšanas talkās, karjeras izglītībā – pilngadīgie. Tāpat novērojams, ka vides sakopšanas talkās biežāk piedalās latviešu jaunieši, bet krievu tautības jaunieši biežāk ņem dalību starptautiskos projektos un apmācībās, jauniešu projektos, tālākizglītībā.

Aptaujas dati arī liecina, ka tie, kuri iesaistās politiskās partijās, sabiedriskās apspriešanās, projektu konkursos, uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātēs un nevalstisko organizāciju darbībā, ir arī kopumā aktīvāki līdzdalībā. Savukārt tie, kuri iesaistās mazākā aktivitāšu skaitā, parasti ir iesaistīti kādā konkrētā vienā aktivitātē, kur iegulda lielāko daļu sava laika – skolas/augstskolas pasākumi, vides sakopšanas talkas, karjeras izglītība, brīvprātīgais darbs, mākslinieciskā pašdarbība, interešu pulciņi.

Jauniešu sabiedriskā aktivitāte - Līdzdalība aktivitātēs

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) visi respondenti Latvijā (2018.g.; 15-25), n=1001)
 Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Jauniešu sabiedriskā aktivitāte - Līdzdalība aktivitātēs – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skaitīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās līdzdalība ir būtiski augstāka, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās līdzdalība ir būtiski zemāka nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Klases/kursa pasākumos	Skolas/Augstskolas pasākumos	Karjeras izglītības pasākumos	Brīvprātīgajā darbā	Vides sakopšanas talkās	Labdarības pasākumos	Apmācībās, starptautiskajos projektos	Interese izglītības pulciņos	LBJC " Liepājas Jauniešu māja" rīkotajos pasākumos	Jauniešu projektos	Mākslinieciskās pašdarbības, amatiermākslas aktivitātēs	Jaunatnes organizācijās	Skolēnu/studentu parlaments/pasīvaivaldē	Jauniešu centros/klubos	Tālākizglītības kurssos, semināros, apmācībās (tai skaitā internetā)	Coworking Liepaja rīkotajos pasākumos	Uzņēmēj(-darbības) atbalsta uzsākšanas aktivitātēs	Projektu konkursos (uzņēmējdarbībai, sociāliem projektiem u.tml.)	LIAA biznesa inkubatora rīkotajos pasākumos	Nevalstisko organizāciju aktivitātēs (piemēram, " Radi Vidi Pats" , " House	Sabiedriskās apspriešanās	Projektos " Proti un Dari" , " PuMPuRS"	Politiskās partijās	Nevienā
VISI RESPONDENTI	473	61	57	40	38	35	33	32	31	30	30	28	27	26	25	23	19	17	16	16	16	12	11	6	4
DZĪVESVIETA																									
Tosmare	25	56	52	40	40	36	28	28	28	28	40	32	52	20	48	20	16	28	16	20	24	12	20	4	4
Karosta	35	63	66	34	40	31	29	34	37	34	40	29	26	34	31	20	20	17	29	20	23	17	11	6	0
Laumas rajons	83	64	55	48	45	33	39	44	33	30	35	30	33	36	29	29	18	18	20	14	18	17	12	14	5
Jaunliepāja	50	64	56	44	34	46	38	32	26	18	14	28	22	16	18	14	12	18	8	16	10	8	10	2	2
Vecliepāja	92	57	61	36	35	40	33	33	42	37	38	35	29	24	37	27	14	17	8	18	18	12	10	2	7
Dienvid-rietumu rajons	27	67	59	52	48	41	33	41	22	37	41	22	22	26	7	11	30	15	22	30	22	15	19	7	0
Ezerkrasts	80	58	56	39	40	29	29	28	30	34	28	26	23	23	18	21	20	14	19	13	13	10	10	4	4
Citur	55	65	49	31	31	27	25	18	18	24	9	22	16	18	18	29	18	11	9	9	2	11	7	4	9
DZIMUMS																									
Vīrietis	231	59	53	36	32	31	26	28	30	28	25	21	20	20	22	22	19	18	16	16	13	14	10	6	7
Sieviete	234	65	63	44	44	40	40	36	34	33	34	36	33	33	30	24	19	16	17	16	19	10	12	6	2
VECUMS																									
13 - 15	110	61	45	25	40	37	33	25	48	38	31	37	36	15	27	14	10	7	13	3	11	10	9	2	9
16 - 20	305	65	60	44	38	34	31	32	26	27	29	26	25	30	26	25	19	19	15	17	15	12	10	8	4
21 - 25	58	41	66	45	38	41	41	50	28	31	29	21	21	22	19	33	34	28	28	34	26	16	19	3	0
SARUNVALODA ĢIMENĒ																									
Latviešu	413	62	58	39	39	38	33	29	32	32	28	28	27	25	25	22	19	17	15	16	15	11	11	6	4
Krievu	108	58	53	41	40	30	35	44	26	20	33	28	26	32	31	26	18	18	24	13	17	13	10	9	6
Citas	30	50	53	37	53	33	30	40	20	37	33	50	30	30	37	27	20	20	17	13	20	7	7	3	13

	Respondentu skaits	Klases/kursa pasākumos	Skolas/Augstskolas pasākumos	Karjeras izglītības pasākumos	Brīvprātīgajā darbā	Vides sakopšanas talkās	Labdarības pasākumos	Apmācībās, starptautiskajos projektos	Interesešu izglītības pulciņos	LBJC " Liepājas Jauniešu māja" rīkotajos pasākumos	Jauniešu projektos	Mākslinieciskās pašdarbības, amatiermākslas aktivitātēs	Jaunatnes organizācijās	Skolēnu/studentu parlaments/pašpāvaldē	Jauniešu centros/klubos	Tālākizglītībasursos, semināros, apmācībās (tai skaitā internetā)	Coworking Liepaja rīkotajos pasākumos	Uzņēmēj(-darbības) atbalsta uzskāšanas aktivitātēs	Projektu konkursos (uzņēmējdarbībai, sociāliem projektiem u.tml.)	LIAA biznesa inkubatora rīkotajos pasākumos	Nevalstisko organizāciju aktivitātēs (piemēram, " Radi Vidi Pats", " House	Sabiedriskās apspriešanās	Projektos " Proti un Dari", " PuMPuRS"	Politiskās partijās	Nevienā
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA																									
Pamatizglītība	133	62	51	31	40	35	33	28	44	35	33	37	38	25	26	16	9	11	16	2	12	10	8	4	8
Vidējā vispārējā izglītība	140	66	57	49	39	31	30	36	27	31	34	30	25	31	29	26	16	21	16	18	14	9	11	8	1
Vidējā profesionālā izglītība	101	71	61	41	32	39	33	17	22	24	19	19	17	17	23	21	23	16	12	17	16	15	8	6	5
Augstākā profesionālā izglītība	32	59	88	41	53	28	38	50	28	31	31	19	34	28	19	28	50	25	34	34	25	9	16	6	3
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	22	41	47	44	41	34	44	38	44	38	28	25	22	25	28	28	28	25	38	19	25	34	9	9
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ																									
Kopš dzimšanas	218	63	63	43	42	40	37	37	33	32	31	26	30	26	30	26	19	18	19	17	17	12	11	6	3
Mazāk par gadu	40	48	53	43	35	30	35	28	15	28	30	13	20	23	23	20	23	20	15	18	13	5	15	3	8
1-2 gadus	40	55	45	30	25	35	33	25	28	25	23	20	23	20	25	18	18	18	15	15	13	10	0	8	10
3-5 gadus	46	62	55	26	30	32	19	23	28	28	23	32	19	21	13	19	15	9	9	11	13	11	6	6	9
Vairāk nekā 5 gadus	68	63	56	44	34	31	28	28	35	24	31	43	25	24	22	18	13	9	15	10	12	10	18	7	6
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	64	51	39	48	31	31	34	38	41	33	34	30	36	26	28	25	26	16	21	21	18	15	8	0
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU																									
Ļoti apmierināti (9-10)	102	55	61	42	46	40	32	35	36	30	39	34	25	27	31	21	21	25	16	20	21	10	16	4	5
Apmierināti (7-8)	232	67	59	41	35	36	37	28	31	34	25	29	29	25	26	25	18	14	15	16	13	14	12	5	4
Neapmierināti (1-6)	139	57	53	37	38	31	27	39	29	24	29	23	24	27	19	22	19	16	19	13	17	9	6	10	4
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI																									
Ļoti apmierināti (9-10)	95	47	53	27	43	43	35	33	38	26	29	34	32	24	33	19	20	22	18	20	17	14	8	7	9
Apmierināti (7-8)	196	70	61	47	42	39	39	38	36	32	31	28	30	29	26	26	19	19	18	18	15	14	10	5	2
Neapmierināti (1-6)	180	60	56	38	32	27	25	27	24	30	28	27	20	23	21	21	18	12	14	12	15	8	13	7	4

Aptaujā jaunieši tika lūgti arī novērtēt savas iespējas iesaistīties dažāda veida brīvā laika un sabiedriskās aktivitātēs, un šādā aspektā **jauniešu vērtējumi par savām iespējām ir izteikti pozitīvi**. Absolūtais vairākums jauniešu novērtējuši, ka viņiem ir iespējas piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs (83% novērtē, ka viņiem ir visas vai lielas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (83%), brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus (82%), saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ ziņas par notikumiem pilsētā un valstī (81%), iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā (77%).

Visās anketā iekļautajās 11 aktivitāšu kategorijās vairāk nekā 60% jauniešu novērtējuši, ka viņiem ir iespējas. Tai pat laikā jāuzsver, ka atsevišķās aktivitātēs salīdzinoši liels bijis arī to īpatsvars, kuri novērtējuši, ka iespēju nav vai tās ir ierobežotas. **Lielākais kritisko vērtējumu īpatsvars sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus – lai gan 63% jauniešu uzskata, ka viņiem ir šādas iespējas, kopumā 19% novērtējuši, ka viņiem nav nekādu iespēju.**

Aptuveni katrs desmitais Liepājas jauniešs arī novērtē, ka viņiem nav nekādu iespēju iesaistīties starptautiskos projektos, ietekmēt lēmumus savā skolā/augstskolā, iesaistīties nevalstisko organizāciju darbībā, piedalīties sabiedriskās apspriešanās, iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā.

Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka **savas iespējas līdzdalībā pozitīvāk vērtējušas sievietes, 21-25 gadīgie, latviešu tautības jaunieši, studējošie, kā arī tie, kuri ir ļoti apmierināti ar Liepāju kā dzīvesvietu un kuri paši ir sabiedriski aktīvi.**

Salīdzinot Liepājas jauniešu sniegtos vērtējumus ar Latvijas kopējiem rādītājiem, novērojams, ka **Liepājas jaunieši izteikti pozitīvāk nekā Latvijā kopumā vērtē savas iespējas iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā (Liepājā 22%, Latvijā 13% uzskata, ka ir visas iespējas), kā arī piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs (attiecīgi – 24% un 17%). Savukārt izteikti kritiskāk Liepājas jaunieši vērtējuši savas iespējas brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus (Liepājā 18%, bet Latvijā 32% novērtējuši, ka ir visas iespējas), veikt brīvprātīgo darbu (attiecīgi – 23% un 33%), saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ ziņas par notikumiem pilsētā un valstī (15% un 22%). Pārējo aktivitāšu kategoriju vērtējumi Liepājā ir līdzīgi kā Latvijā kopumā.**

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

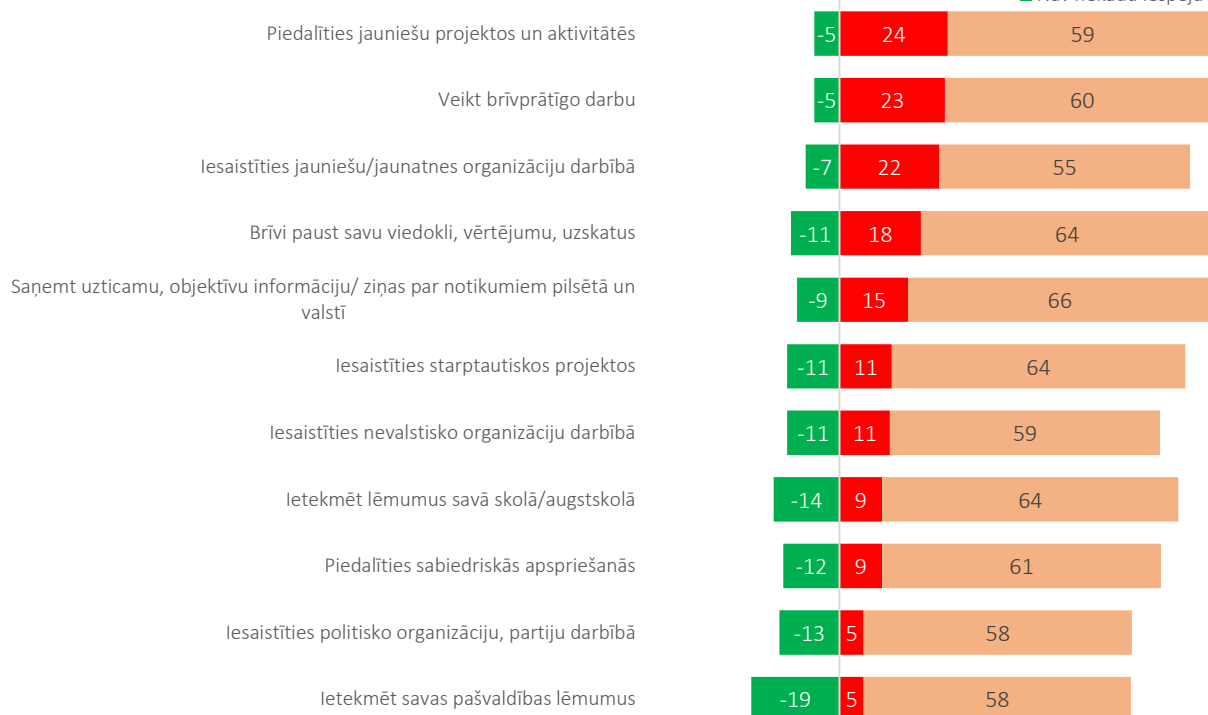
(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

■ Ir visas iespējas

■ Ir iespējas

■ Nav nekādu iespēju

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums) – Mērķgrupu dalījumā
(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs	Veikt brīvprātīgo darbu	Iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā	Brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	Saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ ziņas par notikumiem	Iesaistīties starptautiskos projektos	Iesaistīties nevalstisko organizāciju darbībā	Ietekmēt lēmumus savā skolā/augstskolā	Piedalīties sabiedriskās apspriešanās	Iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā	Ietekmēt savas pašvaldības lēmumus
VISI RESPONDENTI	473	24	23	22	18	15	11	11	9	9	5	5
DZĪVESVIETA												
Tosmare	25	20	24	16	12	24	8	8	16	8	8	4
Karosta	35	26	26	26	17	11	20	20	14	6	9	9
Laumas rajons	83	27	18	19	14	13	8	7	8	8	4	7
Jaunliepāja	50	22	28	22	16	18	10	8	6	6	2	4
Vecliepāja	92	20	20	23	25	18	10	15	5	13	8	4
Dienvīdrietumu rajons	27	41	22	30	22	15	22	7	7	7	7	0
Ezerkrasts	80	23	29	21	15	9	13	13	14	10	4	4
Citur	55	13	18	16	13	16	7	2	5	5	2	5
DZIMUMS												
Vīrietis	231	19	21	16	17	16	11	8	8	8	6	5
Sieviete	234	28	26	27	19	14	12	14	11	10	5	6
VECUMS												
13 - 15	110	17	16	17	11	10	4	5	6	7	2	2
16 - 20	305	23	23	21	18	15	11	9	9	9	5	5
21 - 25	58	41	36	34	28	26	28	31	14	12	12	12
SARUNVALODA ĢIMENĒ												
Latviešu	413	23	24	23	20	15	12	12	9	9	6	5
Krievu	108	19	17	17	6	16	6	10	10	11	5	5
Citas	30	27	17	20	17	17	10	13	3	13	3	3
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA												
Pamatizglītība	133	19	18	17	12	11	5	6	6	8	3	3
Vidējā vispārējā izglītība	140	24	23	22	18	11	14	8	13	9	3	2
Vidējā profesionālā izglītība	101	22	21	21	21	22	5	12	7	13	7	10
Augstākā profesionālā izglītība	32	41	34	38	28	19	28	22	16	3	16	13
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	34	38	31	13	16	25	25	6	9	13	6
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI												
Vidējā vispārējā izglītība	35	14	11	14	11	14	6	9	11	3	6	0
Vidējā profesionālā izglītība	80	11	16	9	7	14	11	7	9	7	5	7
Bakalaura grāds	84	35	26	39	15	13	12	12	7	10	6	6
Maģistra grāds	82	30	30	33	31	17	24	22	17	11	5	6
Doktora grāds	27	19	26	19	19	19	22	7	11	11	4	7
Grūti pateikt	157	24	22	15	18	15	4	8	5	10	6	3
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ												
Kopš dzimšanas	218	21	22	19	17	15	10	8	10	10	5	5
Mazāk par gadu	40	28	23	30	30	25	18	20	15	13	5	8
1-2 gadus	40	28	25	25	23	15	3	13	10	10	5	15
3-5 gadus	46	26	21	23	21	13	17	13	6	9	2	6
Vairāk nekā 5 gadus	68	24	28	21	16	12	12	10	12	9	6	3

	Respondentu skaits	Piedalīties jauniešu projektos un aktivitātēs	Veikt brīvprātīgo darbu	Iesaistīties jauniešu/jaunatnes organizāciju darbībā	Brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	Saņemt uzticamu, objektīvu informāciju/ziņas par notikumiem	Iesaistīties starptautiskos projektos	Iesaistīties nevalstisko organizāciju darbībā	Ietekmēt lēmumus savā skolā/augstskolā	Piedalīties sabiedriskās apspriešanās	Iesaistīties politisko organizāciju, partiju darbībā	Ietekmēt savas pašvaldības lēmumus
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	26	20	25	8	13	13	13	2	7	8	2
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU												
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	24	24	23	19	19	11	11	11	9	6	9
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	36	26	28	26	24	21	22	9	14	5	9
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	24	29	29	18	8	15	9	13	10	5	3
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	13	10	10	10	4	4	6	8	0	2	0
Nezinu / Grūti pateikt	145	21	22	18	16	15	9	10	7	10	6	4
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU												
Ļoti apmierināti (9-10)	102	34	32	31	30	25	26	21	17	13	8	9
Apmierināti (7-8)	232	22	21	20	19	13	9	8	7	9	3	5
Neapmierināti (1-6)	139	19	19	17	6	10	5	9	7	7	6	4
SABIEDRISKĀ AKTIVITĀTE												
Aktīvie (11-23 aktivitātes)	80	36	35	38	26	16	21	26	11	16	10	13
Mazaktīvie (6-10 aktivitātes)	168	24	23	24	20	18	10	11	7	7	5	3
Neaktīvie (1-5 aktivitātes)	204	19	20	15	14	12	9	5	11	9	3	4
Neiesaistītie (0 aktivitātes)	21	10	10	10	5	19	5	5	5	5	5	10
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI												
Ļoti apmierināti (9-10)	95	21	28	20	32	21	13	16	18	11	6	11
Apmierināti (7-8)	196	24	23	22	16	13	11	10	8	11	7	6
Neapmierināti (1-6)	180	25	20	22	12	14	11	9	7	7	3	2

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) visi respondenti Latvijā (2018.g.; 15-25), n=1001)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

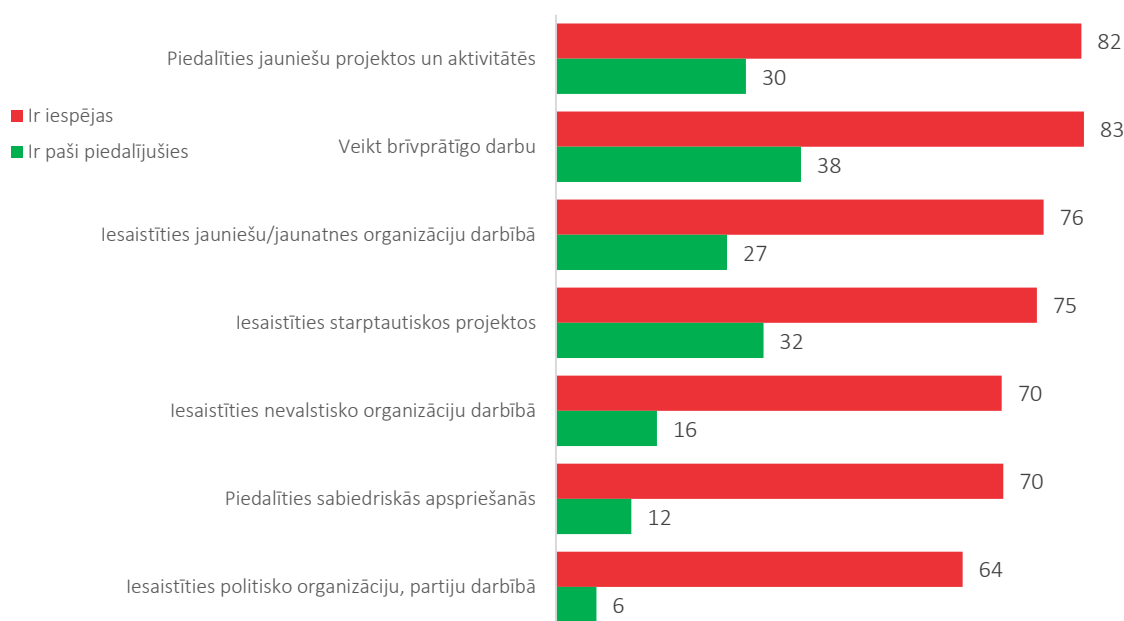

Lai gan vairākums jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas līdzdalībai dažādās aktivitātēs, tikai neliela daļa no šiem jauniešiem arī paši šīs iespējas izmanto. Piemēram, lai gan kopumā 70% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējams piedalīties sabiedriskajās apspriešanās, tikai 12% ir to darījuši. Līdzīgi arī citu aktivitāšu gadījumā: iespējas iesaistīties politisko partiju darbībā pozitīvi vērtē 64%, bet paši to ir darījuši tikai 6%; iespējas iesaistīties NVO darbībā kā pieejamas vērtē 70%, bet tikai 16% ir to darījuši. Šie dati liecina, ka jauniešu iespējas ir daudz plašākas, nekā pašu reālā līdzdalība. Protams, daļa jauniešu paši nav aktīvi līdzdalībā dažādu objektīvu iemeslu dēļ – attālumums, transporta pieejamība, finansiālās iespējas, kā arī interesēm atbilstošu iespēju trūkums. Tomēr kopumā pašu jauniešu vērtējumi liecina, ka līdzdalības iespējas ir ievērojami plašākas nekā prakse to izmantošanā.

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte: iespējas (pašnovērtējums) VS Līdzdalības pieredze

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Brīvais laiks

Brīvā laika pavadīšanas iespējas jaunieši vērtē izteikti pozitīvi – absolūtais vairākums novērtējuši, ka viņiem ir dažādas iespējas pavadīt brīvo laiku. Nedaudz kritiskāki bijuši vērtējumi par iespējām ceļot, kur 11% novērtējuši, ka viņiem nav nekādu iespēju.

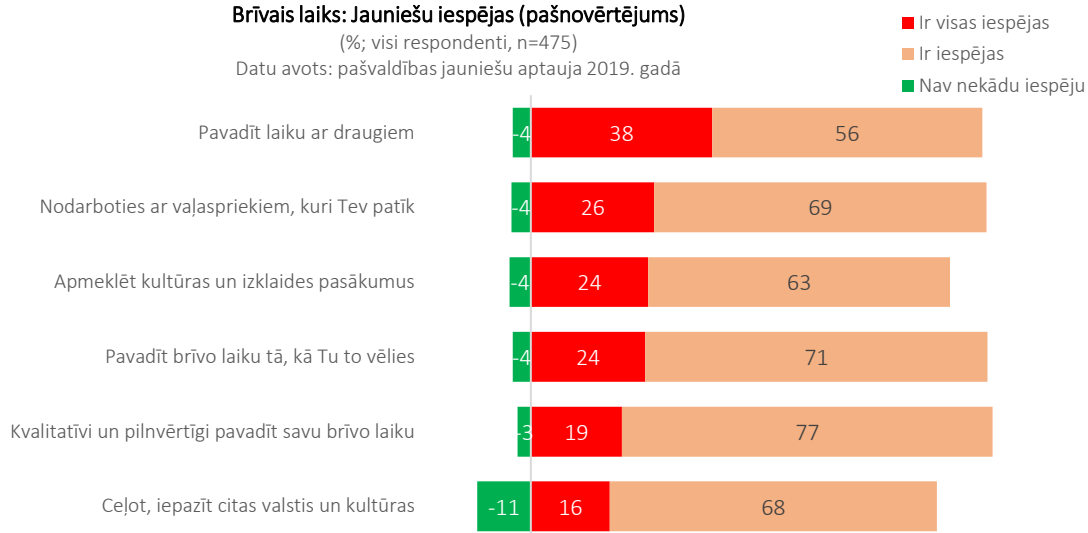
Tāpat jāuzsver – lai gan Liepājas jauniešu vērtējumi ir izteikti pozitīvi, tie tomēr ir nedaudz zemāki nekā Latvijā kopumā, īpaši attiecībā uz iespējām pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (Liepājā 24% novērtē, ka viņiem ir visas iespējas, kamēr Latvijā kopumā 28%).

Savas iespējas pavadīt brīvo laiku izteikti pozitīvāk vērtējuši 21-25 gadīgie jaunieši, studējošie, tie, kuri neplāno pārcelties prom no Liepājas, kā arī tie, kuri ir ļoti apmierināti ar Liepāju kā dzīves vietu un savu dzīvi kopumā. Jāuzsver, ka kritiskākus vērtējumus snieguši krievvalodīgie jaunieši.

Brīvais laiks: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

(%; visi respondenti, n=475)

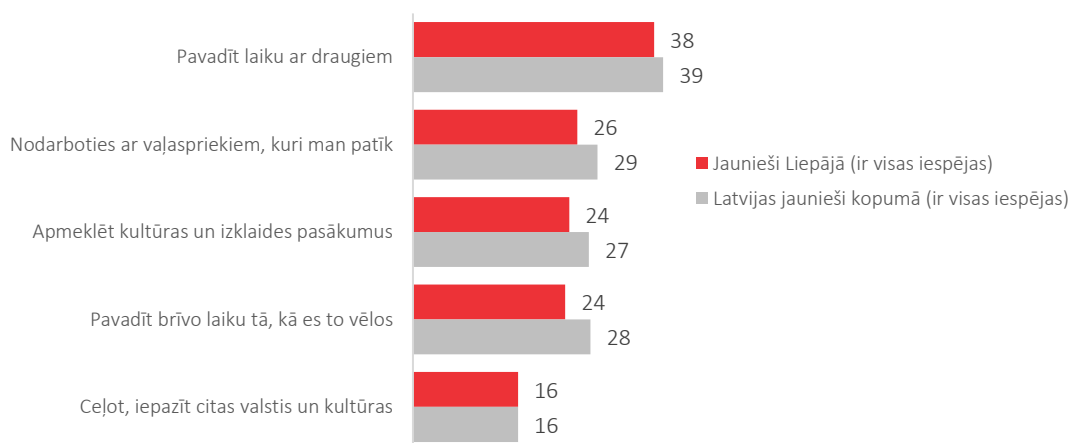
Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Brīvais laiks: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) visi respondenti Latvijā (2018.g.; 15-25), n=1001)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Brīvais laiks: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums) – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Pavadīt laiku ar draugiem	Nodarboties ar vaļaspriekiem, kuri Tev patīk	Apmeklēt kultūras un izklaides pasākumus	Pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies	Kvalitatīvi un pilnvērtīgi pavadīt savu brīvo laiku	Ceļot, iepazīt citas valstis un kultūras
VISI RESPONDENTI	473	38	26	24	24	19	16
DZĪVESVIETA							
Tosmare	25	40	24	20	8	4	16
Karosta	35	31	26	20	29	26	26

	Respondentu skaits	Pavadīt laiku ar draugiem	Nodarboties ar vaļaspriekiem, kuri Tev patīk	Apmeklēt kultūras un izklaides pasākumus	Pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies	Kvalitatīvi un pilnvērtīgi pavadīt savu brīvo laiku	Ceļot, iepazīt citas valstis un kultūras
Laumas rajons	83	40	21	29	23	14	13
Jaunliepāja	50	36	32	28	28	26	20
Vecliepāja	92	33	25	21	24	22	14
Dienvid-rietumu rajons	27	37	22	15	22	26	26
Ezerkrasts	80	40	28	24	26	21	20
Citur	55	35	24	29	24	15	5
DZIMUMS							
Vīrietis	231	38	28	23	26	20	16
Sieviete	234	37	24	26	22	18	17
VECUMS							
13 - 15	110	37	29	15	25	13	16
16 - 20	305	35	22	25	20	18	15
21 - 25	58	52	40	41	40	38	26
SARUNVALODA ĢIMENĒ							
Latviešu	413	38	26	25	25	19	16
Krievu	108	31	20	16	17	14	16
Citas	30	27	33	17	37	17	13
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA							
Pamatizglītība	133	42	28	21	25	15	17
Vidējā vispārējā izglītība	140	28	18	25	20	16	16
Vidējā profesionālā izglītība	101	43	30	20	22	21	12
Augstākā profesionālā izglītība	32	59	38	34	34	34	28
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	41	38	41	41	38	22
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI							
Vidējā vispārējā izglītība	35	23	20	9	17	9	11
Vidējā profesionālā izglītība	80	35	27	17	22	17	19
Bakalaura grāds	84	42	26	29	24	29	13
Maģistra grāds	82	47	34	39	30	27	25
Doktora grāds	27	30	30	41	33	19	22
Grūti pateikt	157	37	20	20	22	13	13
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ							
Kopš dzimšanas	218	39	26	21	24	18	18
Mazāk par gadu	40	45	45	35	30	35	25
1-2 gadus	40	33	20	33	23	15	8
3-5 gadus	46	36	17	23	23	15	17
Vairāk nekā 5 gadus	68	43	29	25	18	19	9
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	28	20	25	26	16	18
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU							
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	40	31	26	25	21	18
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	45	24	34	33	29	19
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	37	24	27	24	18	17
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	29	17	19	23	13	8
Nezinu / Grūti pateikt	145	36	25	20	19	15	17
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU							
Ļoti apmierināti (9-10)	102	54	44	40	39	40	26

	Respondentu skaits	Pavadīt laiku ar draugiem	Nodarboties ar vaļaspriekiem, kuri Tev patīk	Apmeklēt kultūras un izklaides pasākumus	Pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies	Kvalitatīvi un pilnvērtīgi pavadīt savu brīvo laiku	Ceļot, iepazīt citas valstis un kultūras
Apmierināti (7-8)	232	38	24	26	24	14	15
Neapmierināti (1-6)	139	24	14	11	12	12	12
SABIEDRISKĀ AKTIVITĀTE							
Aktīvie (11-23 aktivitātes)	80	44	29	33	21	19	25
Mazaktīvie (6-10 aktivitātes)	168	43	28	27	27	21	18
Neaktīvie (1-5 aktivitātes)	204	32	22	19	22	17	12
Neiesaistītie (0 aktivitātes)	21	24	29	24	24	14	10
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI							
Ļoti apmierināti (9-10)	95	48	42	31	37	33	22
Apmierināti (7-8)	196	41	28	27	23	17	16
Neapmierināti (1-6)	180	28	14	18	18	14	14

Izglītība un profesija/ nodarbošanās

Absolūtais vairākums jauniešu (85% un vairāk) novērtē, ka viņiem ir iespējas gan iegūt sev vēlamu un tīkamāko izglītību, gan izvēlēties profesiju, gan atrast sev tīkamu darbu. Tai pat laikā visās šīs tematiskās sadaļas kategorijās novērojams arī, ka aptuveni katrs desmitais jauniešs sniedz kritiskus vērtējumus. Salīdzinoši viskritiskāk vērtētas iespējas iegūt tādu izglītību, kā paši vēlētos – to negatīvi vērtējuši 12% jauniešu. 9% jauniešu novērtē, ka viņiem nav nekādu iespēju atrast darbu, kas pašiem patīk, bet 8% novērtē, ka viņiem nav nekādu iespēju nodarboties ar uzņēmējdarbību, kā arī izvēlēties sev tīkamu profesiju.

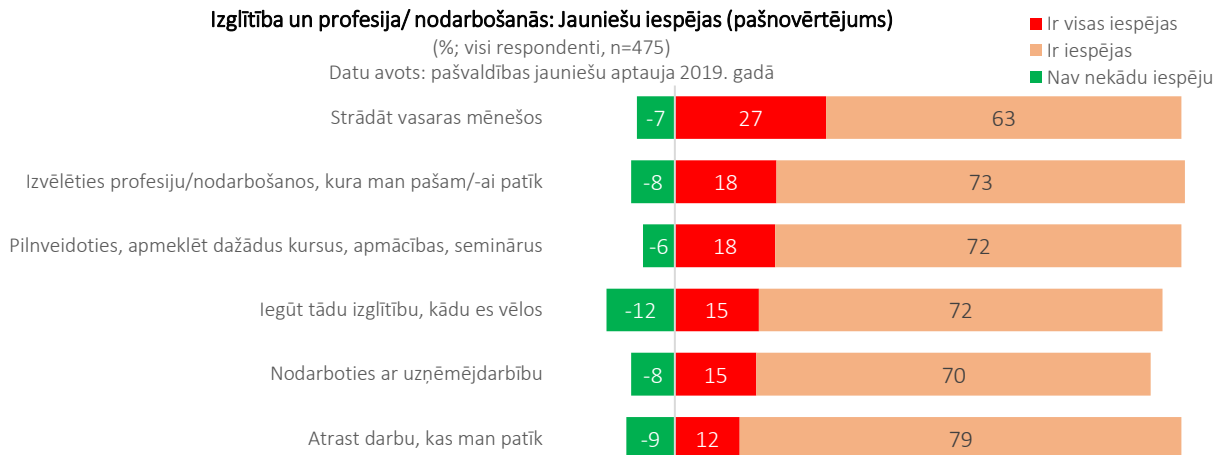
Salīdzinot Liepājas jauniešu un visu Latvijas jauniešu vērtējumus, novērojams, ka Liepājas jaunieši vērtējumos bijuši kritiskāki. Īpaši attiecībā uz iespējām iegūt sev tīkamu izglītību un profesiju. Tai pat laikā izteikti pozitīvāk jaunieši Liepājā vērtējuši iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību – ja Latvijā kopumā 9% novērtē, ka viņiem ir visas iespējas to darīt, tad Liepājā 15% sniedz šādu izteikti pozitīvu vērtējumu.

Savas iespējas izglītībā un profesijas izvēlē un apgūvē pozitīvāk vērtējuši 21-25 gadīgie, kā arī tie, kuri iegūst profesionālo vidējo vai augstāko izglītību, savukārt kritiskāk savas iespējas vērtējuši tie, kuri plāno pārcelties uz dzīvi prom no Liepājas. Tāpat novērojams, ka vīrieši savas iespējas vērtē pozitīvāk, nekā sievietes, īpaši attiecībā uz iespējām izvēlēties sev tīkamu profesiju un izglītību.

Izglītība un profesija/ nodarbošanās: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

(%; visi respondenti, n=475)

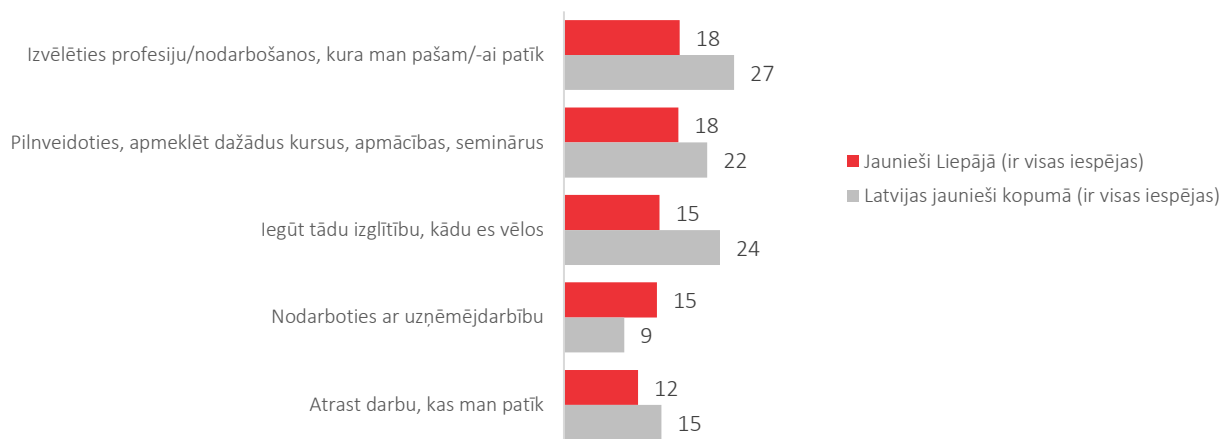
Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Izglītība un profesija/ nodarbošanās: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums)

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) visi respondenti Latvijā (2018.g.; 15-25), n=1001)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. ga

Izglītība un profesija/ nodarbošanās: Jauniešu iespējas (pašnovērtējums) – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Strādāt vasaras mēnešos	Izvēlēties profesiju/nodarbošanos, kura Tev pašam/-ai patīk	Pilnveidoties, apmeklēt dažādus kursus, apmācības, seminārus	Iegūt tādu izglītību, kādu Tu vēlies	Nodarboties ar uzņēmējdarbību	Atrast darbu, kas Tev patīk
VISI RESPONDENTI	473	27	18	18	15	15	12
DZĪVESVIETA							
Tosmare	25	28	32	8	24	16	16
Karosta	35	23	17	17	14	14	17
Laumas rajons	83	25	17	15	17	15	8
Jaunliepāja	50	30	28	18	20	10	12
Vecliepāja	92	27	14	18	13	13	10
Dienvid-rietumu rajons	27	19	7	15	7	15	0
Ezerkrasts	80	31	15	18	11	16	18
Citur	55	29	18	20	15	9	13
DZIMUMS							
Vīrietis	231	28	24	20	23	15	15
Sieviete	234	26	13	16	8	15	9
VECUMS							
13 - 15	110	25	21	16	14	10	15
16 - 20	305	28	16	16	14	14	10
21 - 25	58	26	24	28	21	24	14
SARUNVALODA ĢIMENĒ							
Latviešu	413	27	19	18	15	16	12
Krievu	108	27	15	14	15	7	11
Citas	30	13	10	13	10	10	10
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA							
Pamatizglītība	133	29	20	17	14	11	14

	Respondentu skaits	Strādāt vasaras mēnešos	Izvēlēties profesiju/nodarbošanos, kura Tev pašam/-ai patīk	Plānveidoties, apmeklēt dažādus kursus, apmācības, seminārus	Iegūt tādu izglītību, kādu Tu vēlies	Nodarboties ar uzņēmējdarbību	Atrast darbu, kas Tev patīk
Vidējā vispārējā izglītība	140	23	4	11	7	14	6
Vidējā profesionālā izglītība	101	32	33	26	26	16	13
Augstākā profesionālā izglītība	32	28	31	31	28	25	16
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	22	19	19	9	19	13
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI							
Vidējā vispārējā izglītība	35	20	11	9	9	6	6
Vidējā profesionālā izglītība	80	27	17	19	20	14	15
Bakalaura grāds	84	26	23	25	18	21	6
Maģistra grāds	82	33	19	19	14	22	16
Doktora grāds	27	22	15	11	4	15	11
Grūti pateikt	157	27	18	17	14	10	11
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ							
Kopš dzimšanas	218	28	20	20	16	15	10
Mazāk par gadu	40	23	28	25	20	13	8
1-2 gadus	40	23	15	18	10	15	18
3-5 gadus	46	19	17	15	15	17	9
Vairāk nekā 5 gadus	68	31	12	15	15	13	12
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	31	16	13	10	15	20
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU							
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	25	23	26	24	17	12
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	28	22	24	19	16	14
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	29	8	15	8	15	4
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	25	13	6	4	4	6
Nezinu / Grūti pateikt	145	28	18	13	12	15	16
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU							
Ļoti apmierināti (9-10)	102	41	33	30	30	25	25
Apmierināti (7-8)	232	25	15	16	12	12	7
Neapmierināti (1-6)	139	19	12	11	9	12	9
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI							
Ļoti apmierināti (9-10)	95	35	33	23	23	20	27
Apmierināti (7-8)	196	25	15	20	16	18	11
Neapmierināti (1-6)	180	24	14	13	10	8	4

Vaicāti par to, kas ir augstākais izglītības līmenis, kādu jaunieši plāno sasniegt, kopumā 41% norāda, ka vēlas iegūt augstāko izglītību (18% bakalaura grādu, 17% maģistra grādu, 6% doktora grādu), 17% vēlas iegūt vidējo profesionālo izglītību, bet 7% vidējo vispārējo izglītību. Būtiski, ka kopumā 33% jauniešu uz šo jautājumu nav varējuši sniegt konkrētu atbildi, kas norāda, ka savu izglītības un/vai profesionālo izvēli nav vēl izdarījuši.

Vidējo profesionālo izglītību kā augstāko sasniedzamo izglītības līmeni biežāk izvēlējušies vīrieši, kamēr augstāko izglītību – sievietes. Tāpat novērojams, ka tikai 21% 13-15 gadīgo izsaka vēlmi iegūt augstāko izglītību, kamēr 16-20 gadīgo mērķgrupā jau 42% novērtē, ka vēlas iegūt augstāko izglītību, bet 21-25 gadīgo mērķgrupā pat 71% izsaka vēlmi pēc augstākās izglītības. Esošās izglītības aspektā novērojams, ka 46% no tiem, kuri šobrīd mācās vidusskolās, vēlētos iegūt augstāko izglītību, bet tikai 35% no tiem, kuri šobrīd mācās profesionālās vidējās izglītības iestādēs. Pie tam – arī 41% no tiem, kuri šobrīd nemācās, vēlētos iegūt augstāko izglītību.

Augstākais izglītības līmenis, kādu plāno iegūt jaunieši

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Augstākais izglītības līmenis, kādu plāno iegūt jaunieši – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

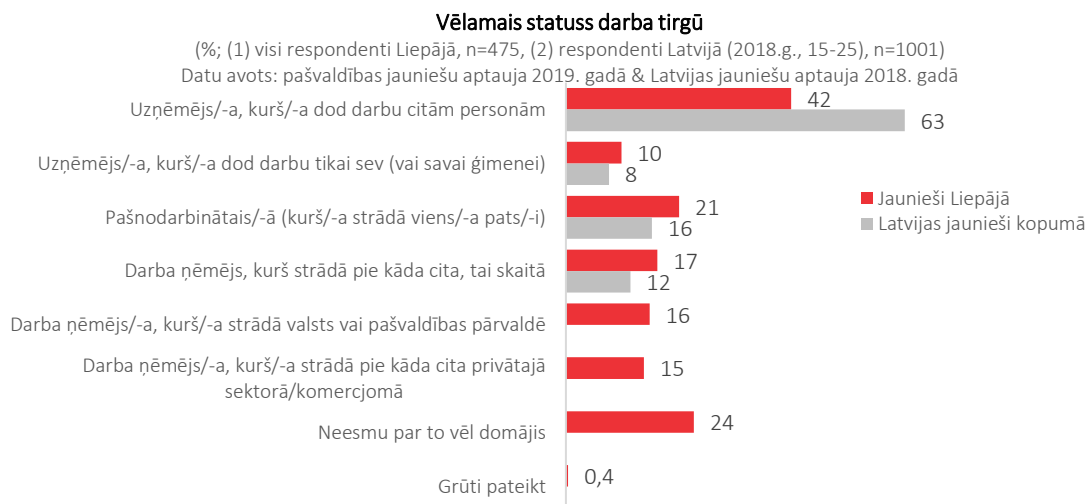
Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Vidējā vispārējā izglītība	Vidējā profesionālā izglītība	Bakalaura grāds	Maģistra grāds	Doktora grāds
VISI RESPONDENTI	473	7	17	18	17	6
DZĪVESVIETA						
Tosmare	25	12	24	12	12	4
Karosta	35	9	14	17	17	9
Laumas rajons	83	6	20	19	17	1
Jaunliepāja	50	14	14	22	22	4
Vecliepāja	92	9	12	18	17	9
Dienvīdrietumu rajons	27	4	11	33	19	4
Ezerkrasts	80	8	15	8	26	9
Citurs	55	4	25	24	9	2
DZIMUMS						
Vīrietis	231	6	23	17	14	4
Sieviete	234	8	11	18	20	8
VECUMS						
13 - 15	110	9	16	8	5	8
16 - 20	305	8	19	20	18	4
21 - 25	58	2	5	22	40	9
SARUNVALODA ĢIMENĒ						
Latviešu	413	8	15	18	18	6
Krievu	108	7	27	17	16	6
Citas	30	3	17	13	13	17
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA						
Pamatizglītība	133	9	16	11	7	6
Vidējā vispārējā izglītība	140	12	17	17	22	7
Vidējā profesionālā izglītība	101	3	29	21	13	1
Augstākā profesionālā izglītība	32	0	0	34	59	3
Šobrīd nemācās/nestudēju	32	3	9	16	19	6
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ						

	Respondentu skaits	Vidējā vispārējā izglītība	Vidējā profesionālā izglītība	Bakalaura grāds	Maģistra grāds	Doktora grāds
Kopš dzimšanas	218	11	17	18	16	4
Mazāk par gadu	40	3	18	8	35	3
1-2 gadus	40	3	28	13	20	5
3-5 gadus	46	4	17	23	17	11
Vairāk nekā 5 gadus	68	3	16	16	22	12
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	8	11	23	7	3
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU						
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	9	21	16	13	7
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	7	17	22	24	5
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	3	12	19	32	9
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	8	23	13	15	2
Nezinu / Grūti pateikt	145	8	14	18	12	4
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU						
Ļoti apmierināti (9-10)	102	7	13	18	23	7
Apmierināti (7-8)	232	7	16	18	16	5
Neapmierināti (1-6)	139	9	21	18	16	6
SABIEDRISKĀ AKTIVITĀTE						
Aktīvie (11-23 aktivitātes)	80	6	13	19	21	11
Mazaktīvie (6-10 aktivitātes)	168	7	13	24	19	2
Neaktīvie (1-5 aktivitātes)	204	8	22	14	16	6
Neiesaistītie (0 aktivitātes)	21	5	19	5	5	10
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI						
Ļoti apmierināti (9-10)	95	9	17	9	19	11
Apmierināti (7-8)	196	6	19	23	20	4
Neapmierināti (1-6)	180	8	15	15	14	5

42% Liepājas jauniešu vēlētos būt uzņēmēji, kas dod darbu citām personām, bet 10% – uzņēmēji, kuri dod darbu tikai sev vai savai ģimenei, un vēl 21% – pašnodarbinātie. Sekojoši – lielākā daļa jauniešu vislabprātāk būtu darba devēji. Darba ņēmēji vēlētos būt kopumā tikai 17% jauniešu. Bet 24% jauniešu pagaidām nav par to domājuši. Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka darba ņēmēju statuss pievilcīgāks ir sievietēm, jauniešiem pēc 16 gadu un it īpaši pēc 21 gadu vecuma, latviešu tautības jauniešiem, tiem, kuri iegūst augstāko profesionālo izglītību, tiem, kas vēlas iegūt doktora grādu. Salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem, Liepājas jaunieši izteikti retāk izteikuši vēlmi būt uzņēmēji, kas dod darbu citām personām, bet biežāk - būt par pašnodarbinātajiem vai darba ņēmējiem.

Vēlamais statuss darba tirgū – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks,

bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Uzņēmējs, kurš dod darbu citām personām	Uzņēmējs, kurš dod darbu tikai sev (vai savai ģimenei)	Pašnodarbinātais (kurš strādā viens pats)	Darba ņēmējs, kurš strādā valsts vai pašvaldības pārvaldē	Darba ņēmējs, kurš strādā pie kāda cita privātajā sektorā/ komercijomā	Neesmu par to vēl domājis
VISI RESPONDENTI	473	42	10	21	16	15	24
DZĪVESVIETA							
Tosmare	25	24	12	20	12	12	32
Karosta	35	46	9	26	20	11	23
Laumas rajons	83	42	10	14	21	14	17
Jaunliepāja	50	44	6	28	16	14	22
Vecliepāja	92	42	5	26	20	16	23
Dienvid-rietumu rajons	27	44	19	26	11	19	26
Ezerkrasts	80	40	13	19	10	15	30
Cītur	55	47	11	15	11	11	29
DZIMUMS							
Vīrietis	231	43	12	18	11	14	24
Sieviete	234	41	9	24	20	14	23
VECUMS							
13 - 15	110	31	8	20	9	10	47
16 - 20	305	42	11	20	16	15	19
21 - 25	58	60	10	29	24	21	3
SARUNVALODA ĢIMENĒ							
Latviešu	413	44	10	21	16	15	22
Krievu	108	29	13	20	11	14	31
Citas	30	37	7	20	10	10	37
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA							
Pamatizglītība	133	31	8	19	14	13	40
Vidējā vispārējā izglītība	140	41	11	20	18	16	16
Vidējā profesionālā izglītība	101	53	13	18	12	12	20
Augstākā profesionālā izglītība	32	63	6	19	28	19	13
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	50	3	28	13	13	22
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI							
Vidējā vispārējā izglītība	35	23	6	23	17	11	31
Vidējā profesionālā izglītība	80	35	15	20	12	7	28
Bakalaura grāds	84	44	10	26	14	17	12
Maģistra grāds	82	69	7	20	22	16	8
Doktora grāds	27	30	7	30	33	33	19
Grūti pateikt	157	39	12	17	11	14	33
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU							
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	39	10	21	12	11	28
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	47	12	19	16	19	21
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	41	10	18	29	22	17
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	42	13	31	12	13	17
Nezinu / Grūti pateikt	145	43	9	21	13	12	27
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU							
Ļoti apmierināti (9-10)	102	46	10	12	12	19	23

	Respondentu skaits	Uzņēmējs, kurš dod darbu citām personām	Uzņēmējs, kurš dod darbu tikai sev (vai savai ģimenei)	Pašnodarbinātais (kurš strādā viens pats)	Darba ņēmējs, kurš strādā valsts vai pašvaldības pārvaldē	Darba ņēmējs, kurš strādā pie kāda cita privātajā sektorā/ komercijomā	Neesmu par to vēl domājis
Apmierināti (7-8)	232	45	8	21	17	15	25
Neapmierināti (1-6)	139	34	14	27	17	11	24
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI							
Ļoti apmierināti (9-10)	95	32	14	17	20	16	26
Apmierināti (7-8)	196	49	11	22	15	16	20
Neapmierināti (1-6)	180	39	8	22	14	13	27

Apmierinātība ar pašreizējo dzīvi kopumā

Vairums Liepājā dzīvojošo jauniešu ir apmierināti ar savu pašreizējo dzīvi kopumā – vidējais vērtējums desmit punktu skalā ir **6,7 punkti**. Kopumā 39% savu apmierinātību ar dzīvi kopumā novērtē ar 8, 9 vai 10 punktiem desmit punktu skalā. **Ar dzīvi neapmierināto īpatsvars ir neliels – aptuveni 14% jauniešu sniedz vērtējumus 1-4 punktu intervālā.** Šādā aspektā Liepājas jauniešu vērtējums ir zemāks nekā Latvijas jauniešu kopumā rādītājs – ja Liepājas jauniešu vidējais apmierinātības ar dzīvi novērtējums ir 6,7 punkti, tad Latvijā kopumā tas ir 7,2 punkti.

Apmierinātāki ar savu dzīvi ir 13-15 gadīgie, augstāko profesionālo izglītību iegūstošie, kā arī tie, kuri kādu laiku ir dzīvojuši arī ārpus Liepājas, bet šobrīd neplāno mainīt savu esošo dzīvesvietu. Zemākus apmierinātības ar dzīvi vērtējumus snieguši tie, kuri šobrīd mācās vidusskolās, kā arī tie, kuri plāno pārcelties uz dzīvi prom no Liepājas pilsētas vai Liepājas ietvaros, bet uz citu dzīvesvietu. Tāpat novērojams, ka pastāv korelācija starp neapmierinātību ar savu dzīvi kopumā un neapmierinātību ar Liepāju kā dzīves vietu.

Tai pat laikā **vairāk nekā puse jauniešu nav varējuši pamatot, kādēļ ir neapmierināti ar savu dzīvi.** Tie, kuri konkrētus iemeslus ir nosaukuši, salīdzinoši visbiežāk norādījuši uz **finansiālām problēmām (11%), bezdarbu (9%), personīgām problēmām (7%), pārāk lielu slodzi mācībās (7%), nekvalitatīvu izglītību (6%), kā arī ierobežotām iespējām pavadīt brīvo laiku (6%).** Salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem, Liepājas jauniešu vidū izteikti retāk neapmierinātību ar dzīvi rada finansiālas problēmas (Liepājā 11%, Latvijā 31%), savukārt biežāk nekā Latvijā kopumā Liepājas jaunieši norādījuši uz brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkumu (Liepājā 6%, Latvijā 1%).

Jauniešu apmierinātība ar dzīvi kopumā

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Vidējais rādītājs - 6,7 desmit punktu skalā

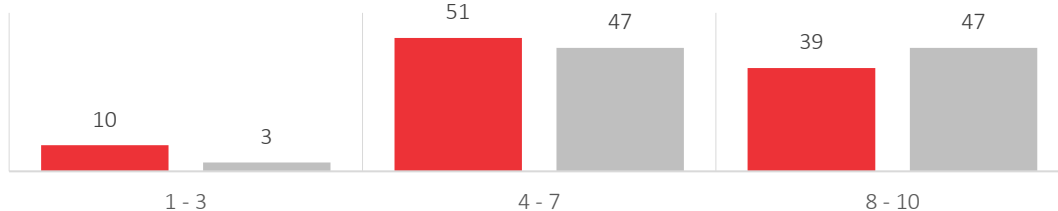

Jauniešu apmierinātība ar dzīvi kopumā

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) visi respondenti Latvijā (2018.g., 15-25), n=1001)
 Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Vidējais rādītājs Liepājas pilsētā - 6,7 desmit punktu skalā
 Vidējais rādītājs Latvijā kopumā - 7,2 desmit punktu skalā

■ Liepājas pilsēta ■ Latvija

Jauniešu apmierinātība ar dzīvi kopumā – Mērķgrupu dalījumā

(vidējais rādītājs 10 punktu skalā; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski pozitīvs, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski negatīvs nekā izlasē kopumā!

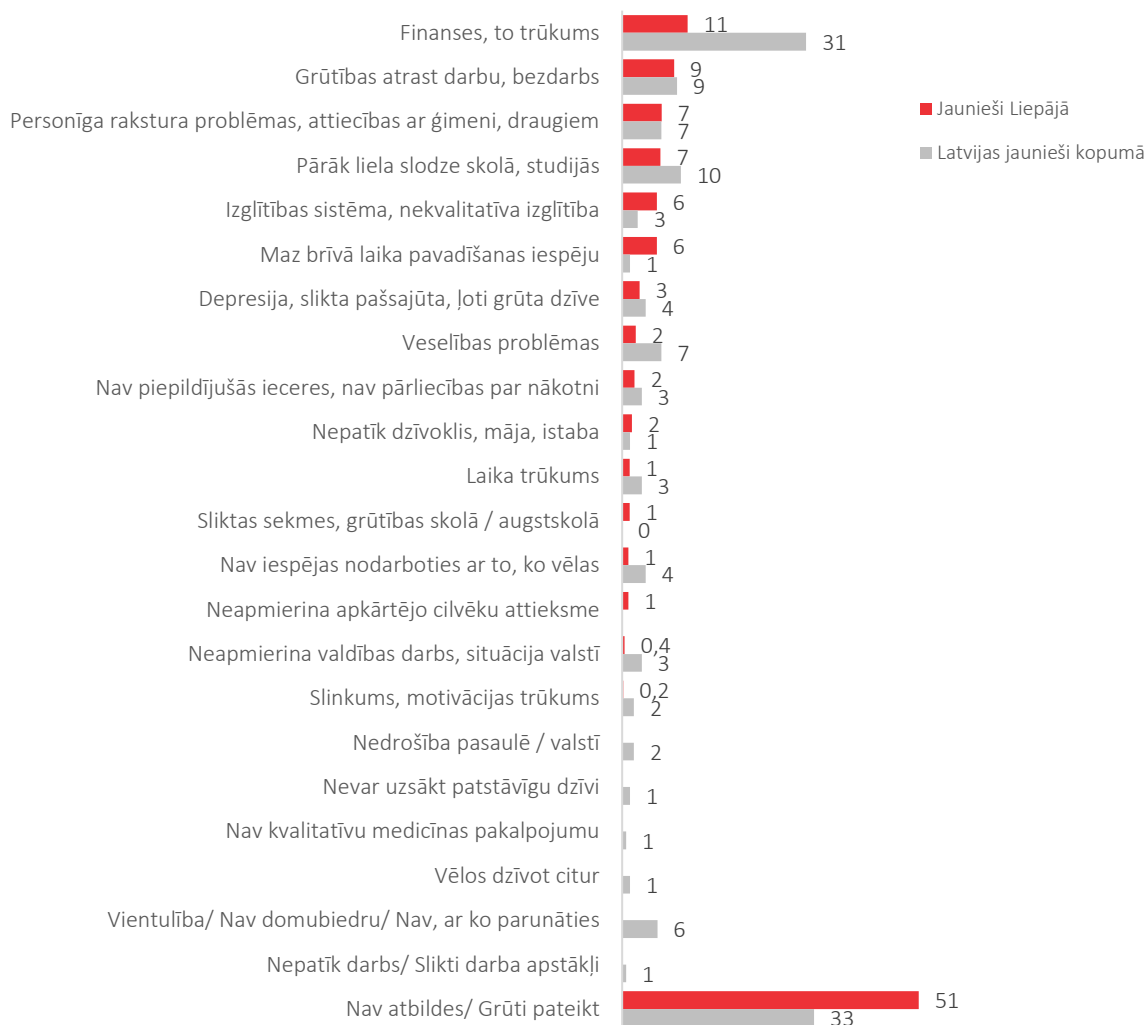
	Respondentu skaits	Vidējais
VISI RESPONDENTI	473	6,7
DZĪVESVIETA		
Tosmare	25	6,6
Karosta	35	6,6
Laumas rajons	83	7,1
Jaunliepāja	50	6,7
Vecliepāja	92	6,5
Dienvid-rietumu rajons	27	6,9
Ezerkrasts	80	6,5
Citur	55	6,7
DZIMUMS		
Vīrietis	231	6,7
Sieviete	234	6,7
VECUMS		
13 - 15	110	7,0
16 - 20	305	6,6
21 - 25	58	6,8
SARUNVALODA ĢIMENĒ		
Latviešu	413	6,7
Krievu	108	6,7
Citas	30	6,4
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA		
Pamatizglītība	133	7,0
Vidējā vispārējā izglītība	140	6,3
Vidējā profesionālā izglītība	101	6,8
Augstākā profesionālā izglītība	32	7,1
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	6,6
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI		
Vidējā vispārējā izglītība	35	6,7
Vidējā profesionālā izglītība	80	6,9
Bakalaura grāds	84	6,7
Maģistra grāds	82	6,9
Doktora grāds	27	6,7
Grūti pateikt	157	6,5
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ		

	Respondentu skaits	Vidējais
Kopš dzimšanas	218	6,8
Mazāk par gadu	40	6,9
1-2 gadus	40	6,4
3-5 gadus	46	6,0
Vairāk nekā 5 gadus	68	6,8
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	6,9
PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU		
Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	141	7,1
Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	58	6,1
Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	78	6,5
Plānoju pārcelties uz citu valsti	51	6,6
Nezinu / Grūti pateikt	145	6,8
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU		
Ļoti apmierināti (9-10)	102	7,5
Apmierināti (7-8)	232	6,7
Neapmierināti (1-6)	139	6,2

Iemesli, kādēļ jaunieši nav pilnībā apmierināti ar savu dzīvi

(%; (1) visi respondenti Liepājā, n=475, (2) respondenti Latvijā (2018.g., 15-25), n=1001)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā & Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Informācijas ieguves avoti

Par jauniešu iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. Liepājas pilsētas jaunieši **informāciju visbiežāk iegūst sociālajos tīklos (84%), kā arī no draugiem un paziņām (50%)**. Populārs informācijas avots ir arī vietējais portāls www.liepajniekiem.lv (41%), kā arī informācija tiek iegūta skolā/augstskolā (45%). No vecākiem informāciju iegūst aptuveni katrs trešais jauniešs. Bet dažādi citi informācijas avoti ir izteikti mazāk populāri.

Informācijas par jauniešu iespējām izglītībā, brīvajā laikā, nodarbinātībā u.c. ieguves avoti

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

SOCIĀLAJOS TĪKLOS INTERNETĀ	84
Facebook	66
Instagram	58
Snapchat	30
ВКонтакте	8
Twitter	3
Одноклассники	1
NO DRAUGIEM, PAZIŅĀM	50
CITUR INTERNETĀ	47
Portālā www.liepajniekiem.lv	41
Portālā www.irliepaja.lv	9
Cits interneta portāls	9
SKOLĀ/AUGSTSKOLĀ	45
NO VECĀKIEM	35
E-PASTĀ, ZIŅU LISTĒS	11
RIETUMU RADIO	7
PAŠVALDĪBAS IZDEVUMĀ "KURZEMES VĀRDS"	7
LIEPĀJAS "JAUNIEŠU MĀJA"	6
NEVALSTISKAJĀS ORGANIZĀCIJĀS	4
LIEPĀJAS PAŠVALDĪBĀ KLĀTIENĒ	2
NEMEKLĒJU ŠĀDU INFORMĀCIJU	6

Plāni mainīt dzīvesvietu

30% Liepājas jauniešu novērtē, ka tuvāko gadu laikā noteikti nemainīs savu esošo dzīvesvietu. 12% plāno pārcelties uz citu vietu Liepājā. Kopumā 27% plāno pārcelties uz dzīvi ārpus Liepājas, tai skaitā 16% uz citu vietu Latvijā, bet 11% uz citu valsti. Savukārt kopumā 31% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

Pārcelšanos uz citu dzīves vietu Liepājā biežāk plāno Karostā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, tie, kuri iegūst augstāko profesionālo izglītību, un tie, kuri kopumā ar dzīvi Liepājā ir apmierināti. **Pārcelšanos uz citu vietu Latvijā biežāk plāno tie, kuri šobrīd iegūst vidējo vai augstāko profesionālo izglītību, bet kuri vēlas iegūt maģistra vai doktora grādu, kā arī tie, kuri Liepājā dzīvo 3-5 gadus** (iespējams izteikt pieņēmumu, ka tie ir jaunieši, kas iepriekš ir uz Liepāju pārcēlušies izglītības dēļ), kā arī tie, kuri ir kopumā neapmierināti ar Liepāju kā dzīves vietu. Savukārt **uz ārvalstīm biežāk plāno pārcelties tie, kuri jau iepriekš ir dzīvojuši ārpus Liepājas.**

Dzīvesvietas maiņu neplāno 13-15 gadīgie, kā arī tie, kuri nesen ir uz Liepāju pārcēlušies, un kuri ir ar Liepāju kā dzīves vietu ļoti apmierināti.

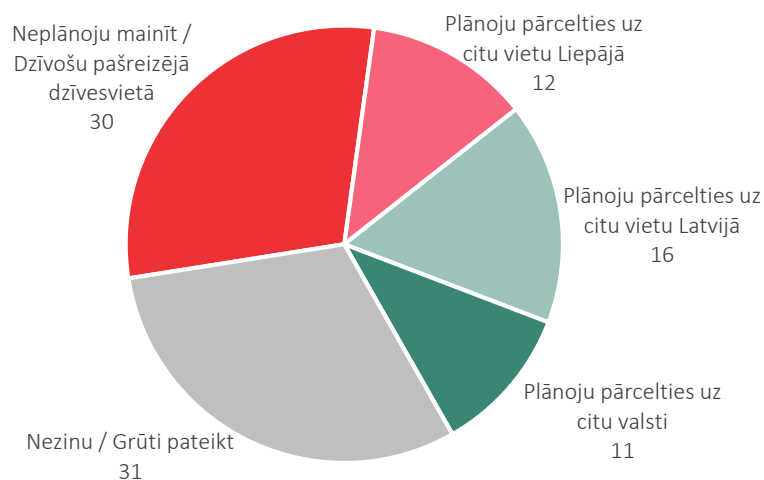
Tie, kuri plāno pārcelties prom no Liepājas, **42% gadījumu norāda, ka dzīvos Rīgā, 7% – Lielbritānijā, 6% – Dānijā, 5% – ASV, 4% – Vācijā, bet 17% jauniešu nav konkrēta plāna.**

Pārcelšanās plāni visbiežāk, 51% gadījumu, saistīti ar izglītības iespējām. Katrs piektais jauniešs norāda arī, ka vēlas labākus sadzīves apstākļus nekā Liepājā, bet 18% meklēs labākas darba iespējas. 11% jauniešu pārcelšanos plāno, jo radnieki vai ģimene jau dzīvo citur. Jāpiebilst, ka kopumā 50% aptaujāto jauniešu norādījuši, ka viņiem šobrīd kāds no radniekiem dzīvo ārvalstīs.

Jauniešu plāni attiecībā uz dzīvesvietu tuvāko gadu laikā

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Jauniešu plāni attiecībā uz dzīvesvietu tuvāko gadu laikā – Mērķgrupu dalījumā

(%; visi respondenti un respondenti mērķgrupās (skaitu skatīt tabulā))

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Piezīme 1: Tabulā iekļautas tikai tās kategorijas, kurās ir pietiekams respondentu skaits datu analīzei!

Piezīme 2: Sarkani iekrāsotas tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski augstāks, bet zaļi – tās mērķgrupas, kurās vērtējums ir būtiski zemāks nekā izlasē kopumā!

	Respondentu skaits	Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	Plānoju pārcelties uz citu valsti
VISI RESPONDENTI	473	30	12	16	11
DZĪVESVIETA					
Tosmare	25	28	12	12	4
Karosta	35	29	17	14	17
Laumas rajons	83	24	12	18	13
Jaunliepāja	50	30	10	22	10
Vecliepāja	92	34	10	14	10
Dienvīdrietumu rajons	27	26	15	15	7
Ezerkrasts	80	30	15	19	11
Citur	55	27	11	15	11
DZIMUMS					
Vīrietis	231	33	11	14	9
Sieviete	234	27	13	19	13
VECUMS					
13 - 15	110	38	12	7	12
16 - 20	305	27	10	20	12
21 - 25	58	28	24	17	2
SARUNVALODA ĢIMENĒ					
Latviešu	413	32	13	16	9
Krievu	108	22	10	12	19
Citas	30	10	17	10	23
IEGŪSTAMĀ IZGLĪTĪBA					
Pamatizglītība	133	35	14	8	12
Vidējā vispārējā izglītība	140	26	10	30	12
Vidējā profesionālā izglītība	101	32	11	11	14

	Respondentu skaits	Neplānoju mainīt / Dzīvošu pašreizējā dzīvesvietā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Liepājā	Plānoju pārcelties uz citu vietu Latvijā	Plānoju pārcelties uz citu valsti
Augstākā profesionālā izglītība	32	28	22	22	0
Šobrīd nemācos/nestudēju	32	25	16	13	6
IZGLĪTĪBAS IEGUVES PLĀNI					
Vidējā vispārējā izglītība	35	37	11	6	11
Vidējā profesionālā izglītība	80	37	12	11	15
Bakalaura grāds	84	27	15	18	8
Maģistra grāds	82	23	17	30	10
Doktora grāds	27	37	11	26	4
Grūti pateikt	157	27	9	13	11
DZĪVES ILGUMS LIEPĀJĀ					
Kopš dzimšanas	218	33	10	17	11
Mazāk par gadu	40	45	10	15	0
1-2 gadus	40	28	20	13	15
3-5 gadus	46	21	11	26	6
Vairāk nekā 5 gadus	68	26	19	13	12
Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	20	11	13	16
APMIERINĀTĪBA AR LIEPĀJU KĀ DZĪVES VIETU					
Ļoti apmierināti (9-10)	102	35	18	11	4
Apmierināti (7-8)	232	35	11	16	11
Neapmierināti (1-6)	139	17	11	22	16
APMIERINĀTĪBA AR SAVU DZĪVI					
Ļoti apmierināti (9-10)	95	42	9	11	7
Apmierināti (7-8)	196	30	10	18	11
Neapmierināti (1-6)	180	23	17	18	13

Plānotās pārcelšanās vietas

(%; respondenti, kuri tuvāko gadu laikā plāno pārcelties, n=130)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Rīga	42
Lielbritānija	7
Dānija	6
ASV	5
Vācija	4
Krievija	3
Nīderlande	2
Ventspils	2
Grobiņa	2
Zviedrija	2
Jelgava	1
Saldus	1
Valmiera	1
Kuldīga	1
Daugavpils	1
Smiltene	1
Nīca	1
Norvēģija	1
Spānija	1
Ukraina	1
Īrija	1
Lietuva	1
Grūti pateikt	17

Iemesli, kādēļ jaunieši plāno pārcelties

(%; respondenti, kuri tuvāko gadu laikā plāno pārcelties, n=130)

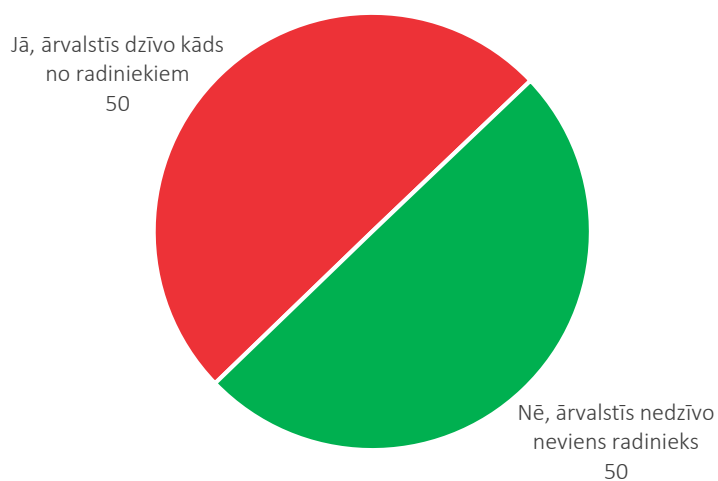
Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

Jauniešu radinieki ārvalstīs

(%; visi respondenti, n=475)

Datu avots: pašvaldības jauniešu aptauja 2019. gadā

IETEIKUMI DARBA AR JAUNATNI PILNVEIDOŠANAI PAŠVALDĪBĀ

Koordinēta un stratēģiska darba ar jaunatni attīstīšanai pašvaldībā iesakāms veikt vairāku pasākumu kopumu. Šo pasākumu kompleksa īstenošana ļautu pilnveidot esošo darba ar jaunatni praksi un nodrošināt tā ilgtspēju vidējā un ilgtermiņā.

Jauniešu mērķgrupas vajadzību un viedokļu apzināšana

- Pierādījumos balstīta darba ar jaunatni plānošanai un īstenošanai nepieciešams apzināt, no vienas puses, jauniešu mērķgrupas (13-25 gadu vecuma grupa atbilstoši Jaunatnes likumam) statistisko profilu (skaitis, dalījums sociāli demogrāfiskās grupās (dzimums, vecums, tautība, dzīvesvieta u.c.)), un, no otras puses, padziļināti analizēt jauniešu aktuālās vajadzības un vērtējumus par pašvaldību kā dzīves, mācību, darba un brīvā laika pavadīšanas vietu.
- Šo pētījuma ziņojumu var izmantot kā paraugformu šādas statistiskās un socioloģiskās informācijas ieguvei un analīzei, un datu apkopošanu atkārtot reizi 2-3 gados.
- Statistikas sadaļā datus iespējams papildināt ar vēl citiem pašvaldības rīcībā esošiem datiem, kas raksturo jauniešu līdzdalību interešu pulciņos, amatiermākslā, sociālā dienesta redzeslokā esošos jauniešus, jauniešu ikdienas mobilitāti izglītībā (izglītības pakalpojumu izmantošana citās pašvaldībās un no citām pašvaldībām), sociālo pakalpojumu izmantošanu u.c. Savukārt jauniešu vajadzību un viedokļu izpēti atkārtotu pētījumu gadījumā vēlams saskaņot ar nacionālā līmenī veiktajiem monitoringiem, lai datus būtu iespējams salīdzināt.

Stratēģiskā plānošana

- Jauniešu mērķgrupas vajadzību un viedokļu izpēte ļauj definēt būtiskākos risināmos jautājumus jaunatnes jomā pašvaldībā, kurus iespējams sagrupēt to iespējamās īstenošanas laika termiņos – īstermiņa, vidēja termiņa, ilgtermiņa.
- Esošās situācijas analīze (jauniešu mērķgrupas vajadzību un viedokļu izpēte) un būtiskāko risināmo jautājumu definēšana ļauj izstrādāt pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokumentu (plānu atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.737 (prot. Nr.66 39.§) "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi").
- 2019. gada sākumā 89 no 119 Latvijas pašvaldībām šāds plānošanas dokuments bija izstrādāts vai bija izstrādes stadijā.
- Ne visās pašvaldībās tas tiek izstrādāts kā lēmējinstītācijas apstiprināts dokuments, dažkārt tas tiek sagatavots un īstenots kā konkrētas institūcijas ikgadējs rīcības/aktivitāšu plāns bez oficiāla saskaņojuma. Tomēr lielākām pašvaldībām iesakāms dokumentu izstrādāt atbilstoši MK noteikumiem, tai skaitā to oficiāli apstiprinot lēmējinstītūcijai, tādējādi definējot darba ar jaunatni ietvaros īstenojamās aktivitātes un nosakot starpinstitūciju sadarbību.

Finansējums

- Finansējuma piešķiršana darba ar jaunatni īstenošanai (atalgojums personālam, bāzes infrastruktūras uzturēšana u.c.) ir izšķiroši būtisks tā efektivitātei. Tādēļ vēlams to paredzēt un iekļaut pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokumentā atbilstoši definētajām aktivitātēm un sasniedzamajiem rezultātiem.
- Nereti pašvaldībās tiek piešķirts bāzes finansējums darba ar jaunatni personāla atalgojumam, infrastruktūrai, bet nepiešķirot vai piešķirot minimāli pašu jauniešu iniciatīvām (jauniešu projekti, NVO finansējums u.tml.). Arī finansējums jauniešu iniciatīvām (jauniešu īstenoti projekti, dalība starptautiskos projektos, jaunatnes organizācijas u.c.) ir izšķiroši būtisks darba ar jaunatni efektivitātei, tai skaitā pašvaldības līdzfinansējuma pieejamība dod iespējas jauniešiem un jauniešu organizācijām piedalīties nacionāla un starptautiska līmeņa projektu konkursos (2019. gada dati liecina, ka kopumā 84 no 119 pašvaldībām piesaista finansējumu projektu konkursos jaunatnes jomā).

- 2019. gada sākumā 98 no 119 pašvaldībām bija piešķirušas finansējumu darbu ar jaunatni īstenošanai, bet tikai 69 bija piešķirušas finansējumu pašu jauniešu iniciatīvām. Tas ievērojami ierobežo iespējas aktivizēt jauniešus līdzdalībai.

Institucionālā sistēma

- Lai īstenotu pilnvērtīgu un ilgtspējīgu darbu ar jaunatni, būtiski lai pašvaldībā būtu ieviests tās konkrētajai situācijai visatbilstošākais institucionālais modelis. Visbiežāk tas ietver jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju (starpinstitūciju sadarbības koordinēšanai), jauniešu domi, jaunatnes organizācijas un citas NVO.
- Izšķiroši būtiski, lai būtu noteikta par darbu ar jaunatni atbildīgā institūcija vai persona, tai skaitā tas var būt arī deleģējums kādai jaunatnes jomas NVO.
- Pašvaldību pieredze liecina, ka efektīvāks darbs ar jaunatni ir tur, kur jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju vada kāds no pašvaldības augstākās vadības pārstāvjiem (sekojoši tiek nodrošināta jaunatnes jomas aktuālo jautājumu pārstāvība pašvaldības attīstības plānošanas dienaskārtībā).
- 2019. gada sākumā 47 no 119 pašvaldībām darbojās jauniešu dome, 32 pašvaldībās jaunatnes lietu konsultatīvā komisija, bet 17 pašvaldības deleģēja biedrībām noteiktas darba ar jaunatni funkcijas.
- Kā secināts vairākos nacionālā līmenī īstenotos jaunatnes jomas pētījumos (un to apliecina arī ārvalstu pieredze), nepastāv viens – optimālākais vai labākais – institucionālās sistēmas modelis darba ar jaunatni organizēšanai pašvaldībās. Atbilstošākais institucionālais modelis darba ar jaunatni īstenošanai jādefinē, balstoties konkrētās pašvaldības esošajā situācijā un sasniedzamajos darba ar jaunatni rezultātos. Kamēr darbs ar jaunatni ir nepietiekami finansēta un nepietiekami ar cilvēkresursiem nodrošināta joma, konkrēti institucionālie modeļi nespēs pilnvērtīgi un efektīvi darboties, jo tie nebūs integrēti ne kopējā pašvaldības finansējuma struktūrā, ne pašvaldības kopējā institucionālajā modelī. Formālas institucionālās sistēmas ieviešana un uzturēšana nenodrošina efektīvu darbu ar jaunatni un bieži to pat traucē. Šādā situācijā darba ar jaunatni sekmīgums ir vislielākajā mērā atkarīgs no konkrētu personu individuālā entuziasma un ieinteresētības. Tādēļ pašvaldībai ir daudz būtiskāk atbalstīt konkrēto cilvēku un organizāciju iniciatīvas, nevis veidot formālas sadarbības institūcijas. Tai pat laikā pašvaldības līmenī būtu jānodrošina informācijas apmaiņa un konsultāciju, darbību koordinēšanas iespējas tiem, kas tieši vai netieši ir iesaistīti darbā ar jaunatni. Tam visatbilstošākā forma ir tā saucamās jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas.

Infrastruktūra un pilsētvide

- Nodrošināta “jauniešu tikšanās vieta” (jauniešu centrs, dienas centrs, atsevišķas telpas jauniešu aktivitātēm u.tml.) ir būtiska, lai veicinātu jauniešu līdzdalību un iesaisti. Šāda vieta pašvaldībā kalpo gan kā jauniešu “magnēts”, gan “enkurojekts” darba ar jaunatni atpazīstamībai, atzīšanai un attīstībai. 2019. gada dati liecina, ka vismaz viens jauniešu centrs ir 87 no 119 Latvijas pašvaldībām.
- Tai pat laikā jāuzsver, ka šādas vietas izveide pašvaldībām parasti ir liels izaicinājums, jo tā nevar būt formāla un “oficioza”, tai jābūt pievilcīgai dažādu vecumu un dažādu interešu jauniešiem. Lielā mērā šādas vietas izveide ir atkarīga no konkrētu personu personīgās aizrautības un ieinteresētības. Pašvaldības būtiskākā loma ir atbilstošu telpu nodrošināšana un bāzes finansējuma piešķiršana to uzturēšanai. Telpu/vietu iedzīvināšana var būt arī deleģējums kādai biedrībai.
- Runājot par jauniešu aktīvu līdzdalību, būtiska ir arī jauniešiem piemērota dzīves vide (brīvpieejas sporta laukumi, spēļu laukumi, sporta zāles, skeitparki, “tūšanās” vietas u.c.). Šādā aspektā būtiski pilsētplānošanu īstenot, iesaistot arī jauniešus ar viņu daudzveidīgām interesēm.
- Lai gan jauniešu izglītība parasti notiek konkrētos ģeogrāfiskos punktos pilsētvidē (kur atrodas skolas un augstskolas), ārpuskolas aktivitātes un brīvā laika aktivitātes var notikt jebkur, kur dzīvo vai ikdienā uzturas jaunieši. Tas aktualizē jautājumu par mobilo darbu ar jaunatni un darba ar jaunatni decentralizāciju, īpaši lielākās pašvaldībās.

Personāls

- Kompetenta un ieinteresēta personāla iesaiste darbā ar jaunatni ir vēl viens izšķirošs aspekts tā efektivitātei. Tikai 109 no 119 Latvijas pašvaldībām ir vismaz viens darbinieks darbam ar jaunatni. Visbiežāk pēc amata tas ir jaunatnes lietu speciālists, kura pienākumi atbilstoši Profesiju klasifikatoram ir saistīti ar jaunatnes politikas definēšanu, lai gan praktiskajā darbā šie speciālisti visbiežāk pilda gan jaunatnes politikas, gan praktiskā darba ar jaunatni pienākumus. Pie tam daļā pašvaldību šie speciālisti darbu ar jaunatni īsteno tikai 0,5 vai 0,3 slodzē, paralēli pildot vēl citus pienākumus. Šādā aspektā būtiski apzināties, ka pieejamais personāls un personāla laika resursi ir tieši saistīti ar īstenotā darba ar jaunatni produktivitāti un jēgpilnību.
- Lielākās pašvaldībās būtu efektīvi, ja darba ar jaunatni personālu veidotu ne mazāk kā viens jaunatnes lietu speciālists un viens jaunatnes darbinieks, kur pirmais atbild par jaunatnes politikas stratēģisko virzību, bet otrais – par darba ar jaunatni praksi.
- 2019. gadā 17 no 119 pašvaldībām deleģē biedrībām noteiktas darba ar jaunatni funkcijas, un arī tas ir viens no veidiem, kā nodrošināt cilvēkresursus darbam ar jaunatni.

Progresu un rezultātu novērtēšana

- Koordinēta un stratēģiska darba ar jaunatni īstenošanas gadījumā būtu nepieciešama arī regulāra progresu un rezultātu novērtēšana. To būtu jāparedz un jādefinē jaunatnes politikas plānošanas dokumentā. Tas var būt gan ikgadējs rezultātīvo rādītāju un īstenoto aktivitāšu monitorings, gan plāna īstenošanas vidusposma izvērtējums.
- Lai darbam ar jaunatni būtu pieejama vienmēr aktuālākā informācija, iesakāms regulāri (vislabāk reizi gadā) atjaunināt datus jauniešu statistiskajā raksturojumā (skaits, dzimums, vecums, tautība, dzīvesvieta u.c.), bet ar noteiktu periodiskumu (vislabāk reizi 2-3 gados) īstenot arī jauniešu vajadzību un viedokļu apkopojumus aptauju, diskusiju vai forumu veidā.
- Balstoties šādu monitoringu datus iespējams aktualizēt darba ar jaunatni stratēģiskos uzstādījumus, plānotās aktivitātes un sasniedzamos rezultātus. Kā arī šādi monitoringu ļauj veidot darba ar jaunatni atpazīstamību un atzīšanu ilgtermiņā.

PIELIKUMS

Jauniešu aptaujas izlases sociāli demogrāfiskais profils

		Skaitis	%
	VISI	475	100,0
Vecums	13 - 15	110	23,2
	16 - 20	306	64,4
	21 - 25	58	12,2
	Nav atbildes	1	0,2
Dzimums	Vīrietis	232	48,8
	Sieviete	235	49,5
	Nav atbildes	8	1,7
Sarunvaloda ģimenē	Latviešu	415	87,4
	Krievu	108	22,7
	Citas	30	6,3
Kur atrodas Tava pastāvīgā dzīvesvieta (kur tu dzīvo ikdienā)?	Vecliepāja	92	19,4
	Laumas rajons	84	17,7
	Ezerkrasts	80	16,8
	Jaunliepāja	50	10,5
	Karosta	35	7,4
	Dienvīdrietumu rajons	27	5,7
	Tosmare	25	5,3
	Zaļā birze	21	4,4
	Grobiņas novads	15	3,2
	Nīcas novads	5	1,1
	Jaunā pasaule	4	0,8
	Rīga	4	0,8
	Kuldīga	3	0,6
	Rucavas novads	3	0,6
	Citur	25	5,3
	Nav atbildes	2	0,4
Izglītība	Pamatizglītība	133	28,0
	Vidējā vispārējā izglītība	140	29,5
	Vidējā profesionālā izglītība	103	21,7
	Mācos izmantoju tālākizglītības iespēju	9	1,9
	Augstākā akadēmiskā izglītība	19	4,0
	Augstākā profesionālā izglītība	32	6,7
	Šobrīd nemācos/nestudēju	32	6,7
	Nav atbildes	7	1,5
Cik ilgi Tu dzīvo savā tagadējā dzīves vietā?	Kopš dzimšanas	219	46,1
	Mazāk par gadu	40	8,4
	1-2 gadus	40	8,4
	3-5 gadus	47	9,9
	Vairāk nekā 5 gadus	68	14,3
	Ar pārtraukumiem (kādu laiku dzīvoju citur)	61	12,8
Nodarbošanās	Skolēns, students	424	89,3
	Speciālists/-te, ierēdnis/-ne, nestrādā fizisku darbu	20	4,2
	Strādnieks/-ce, strādā fizisku darbu	17	3,6
	Ir savs uzņēmums, individuālais darbs, frīlanceris	15	3,2
	Augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs/-a	6	1,3
	Bezdarbnieks/-ce	5	1,1
	Mājsaimniece/-ks, bērna kopšanas atvaļinājumā	4	0,8
Zemnieks/-ce	3	0,6	
Vai Tu pašlaik strādā algotu darbu?	Jā, strādāju pilnas slodzes darbu	49	10,3
	Jā, strādāju pusslodzes darbu	47	9,9
	Piepelnos, strādājot gadījuma darbus	67	14,1
	Nē, pašlaik nestrādāju algotu darbu	312	65,7